

ffisersblad^{et}

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 2 mars 2007 • årgang 60

COLD RESPONSE 2007

**Forbudet mot klasse-
bomber**

s.32-33

**Flyelevenes hverdag
på Shepard AFB**

s.42-47

**Robert Mood
– om Hæren**

s.48-49

ffisersblad^{et}
1947-2007 **60 år**

Riktig for Norge

Gripen er en fullt ut NATO interoperabel nettverksbasert kampflyløsning basert på nordiske forhold og sunn fornuft.

Gripen for Norge er en videreutviklet versjon av den som blant andre er levert til NATO-landene Tsjekkia og Ungarn. Videreutviklingen som norsk industri er invitert til å delta i, dreier seg blant annet om økt rekkevidde og økt motorkraft. Gripen er det første "multi-role/swing-role" kampflyet av den seneste generasjonen som er i aktiv tjeneste.

Med Gripen vil Norge få et kampflyvåpen som vil tilfredsstille alle kjente og forutsigbare krav og som det takket være lav "Life Cycle Cost", vil være mulig å drifte innenfor akseptable budsjett-rammer i fremtiden. Derfor anser vi Gripen som riktig for Norge.

www.gripen.com

Created by

SAAB

Offisersbladet

Nr. 2 – 60. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Pb. 4636 Sofienberg, 0506 Oslo
Telefon +47 23 89 00 12
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 22 20 07 07

(Bekreftet opplag 2006: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis
BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for
innholdet og de meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2007:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 3 mai	27.04	12.05
Nr. 4 juni	08.06	23.06
Nr. 5 august	17.08	31.08
Nr. 6 oktober	21.09	12.10
Nr. 7 desember	23.11	14.12

Grafisk produksjon:

Design: 2punkt jeanette@2punkt.no

Trykk: Hestholms Trykkeri

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Hans Majestet Kong Harald besøkte CR 07.
Her rett før en kjøretur i LEO 2.
Foto: FMS/Pressesenteret Cold Response

Redaksjonen avsluttet:

19. mars 2007

Vi er inne i en hektisk periode

Årets absolutt største øvelse - Cold Response, er nå avviklet med et
tilsynelatende svært godt resultat. Øvelsen som også er den største i
Europa i 2007, øvde på krisehåndtering, med utvidet bruk av
spesialstyrker fra mange land. Med over 8.500 mannskaper fra 18
nasjoner, og et høyt tempo i øvingsoperasjonene, til sjøs og i lufta, så
er det meget tilfredsstillende at ingen alvorlige ulykker inntraff. Så hadde
da også øvingsledelsen satset stort på et meget solid og utvidet

sikkerhetsopplegg denne gang. Flere kilder kan opplyse at stadig flere utenlandske
avdelinger finner Nord-Norge som et svært attraktivt område på grunn av de store
tilgjengelige øvingsområdene for alle typer operasjoner. Allerede nå, sies det at
øvelsen vil kunne bli dobbelt så stor til neste år. Jeg hadde for øvrig gleden av å
være i øvingsområdet under øvelsens tre første dager, og møtte høyst profesjonelle
og motiverte mannskaper og befal på alle nivå. BFO markerte seg også svært godt
under øvelsen, med hele apparatet av Områdetillitsvalgte ute i felt, med spesiallaget
øvings- og jubileumssjokolade, kaffe og medlemservice til våre medlemmer (og
ikke-medlemmer). Så har jeg også viet hele åtte sider til øvelse Cold Response i
denne utgave.

Et spennende og personlig innblikk i den hektiske hverdagen til våre flyelever i
USA, har også fått god plass i denne utgaven. Det er sjelden at media får slik
innpass som Offisersbladet fikk. Håper artikkelen har gjenkjennelseeffekt for de
som har vært gjennom "mølla", samt kanskje virker motiverende for de som
vurderer å søke flyskolen?

For øvrig blir det i tiden fremover spennende å følge med i kampflyprosjektet,
eventuell utskifting av C-130 Hercules, nytt fregatthelikopter NH-90, nytt
redningshelikopter, materiellanskaffelser til Hæren, videre omstilling/modernisering,
bemanningsproblemer på våre fremtidige fregatter, katastrofal lav søknad til
krigsskolene, siviliseringen av Forsvaret, og mye mer. Offisersbladet vil følge opp
disse sakene i kommende utgaver.

Jeg minner om at i alle utgaver av Offisersbladet i 2007, er det helt tilfeldig plassert
inn fem gavekorbevis på kroner 1.000. Dette på grunn av Offisersbladets 60-års
jubileum. Ta kontakt hvis du finner ett, og du vil få tilsendt et Universal Gavekort.

Så har Offisersbladet endelig startet opp med sin egen webside! Her finner dere nå
all informasjon om Offisersbladet, Pdf-filer på tidligere utgaver, aktuelle artikler, og
eget bildearkiv. Det er også gjort plass til en egen humorside, som jeg tenkte skulle
fylles opp med alt fra humoristiske tegninger med militært tilsnitt, vitser, små
videoklipp etc. Send gjerne inn et bidrag! Dere kan enten logge dere inn via BFOs
nettside, eller direkte på adressen: www.offisersbladet.no.

Einar Holst Clausen

Redaktør
holst.clausen@bfo.no

UTENLANDSBEORDRING

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

VOLVO INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

VOLVO C30

Pris fra EUR 15 800 (1.6D - 110HK*)

- 1.6 - 100 HK
- 1.8 - 125 HK (Flexifuel)
- 2.0 - 145 HK
- 2.4 D5 - 180 HK, AUT.
- 2.5 T5 - 220HK
- 1.6D - 110 HK
- 2.0D - 136 HK

*Gj.sn.forbruk 4,9 l/100km. CO₂-utslipp 129 g/km.

VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 075 (D5 185 hk, MAN.*)

- 2.5T AWD - 210 HK
- 2.4 D5 AWD - 185 HK

*Gj.sn.forbruk 7,6 l/100km. CO₂-utslipp 201 g/km.

VOLVO XC90

Pris fra EUR 31.340 (D5 185 hk, MAN.*)

- XC90 D5 - 185 HK, 5-SETER
- XC90 D5 - 185 HK, 7-SETER
- XC90 3.2 - 238 HK, 5-SETER
- XC90 3.2 - 238 HK, 7-SETER
- XC90 V8 - 315 HK, 5-SETER
- XC90 V8 - 315 HK, 7-SETER

*Gj.sn.forbruk 8,2 l/100km. CO₂-utslipp 217 g/km.

ONE WORLD, ONE MARKET

Velkommen til en informativ samtale med
Jon Bergersen, Tax-Free Sales tlf 22 88 26 05, mobil 901 35 280, fax 22 64 55 17
e-mail: jon.bergersen@bilja.no

bilja
Nordens største bilkjede

Redaktørens leder: Hektisk periode.....	3
Cold Response 2007: Årets øvelse	6
Cold Response 2007: Kampflyving	8
Cold Response 2007: «Modellfly».....	10
Cold Response 2007.....	12
Kåring av beste pansrede personellkjøretøy	14
Offisersbladet 1947-1967-1977.....	15
Litt av hvert.....	16
Tilbakeblikk.....	17
Luftmaktseminar på Luftkrigsskolen	18
Clint Eastwood	20
BFO leder: Som fortjent?	22

Gule sider.....	23
Bunkring på dypt vann.....	30
Produksjon av klasevåpen.....	32
KAFO leder: Gjennombrudd.....	34
BESO leder: Vel utført Cold Response 2007	34
Danske Irak styrker.....	36
ISAF-styrkene bør koordineres bedre	38
Kjekt å ha – verdt å vite.....	39
Leserbrev	40
En helt vanlig dag på jobben... i Texas.....	42
Hær og nå – og i fremtiden.....	48
Humor & Alvor	50

ÅRETS STORØVELSE

Øvelse Cold Response er den største og højest prioriterte øvelsen for Forsvaret i 2007. Fra 5-14. mars øvde over 8.500 menn og kvinner fra 18 nasjoner, på samvirke med andre nasjoners styrker, og deployering til en tenkt fullskala krise mellom to nasjoner. BFO markerte seg meget godt under øvelsen, og hadde gleden av å drive litt medlemspleie og service ute i felten.

Av Einar Holst Clausen

Nordland og Troms kunne by på et tilnærmet perfekt vintervær, med mye snø og behagelige vintertemperaturer. Øvelsen besto av så vel land-, sjø- og luftoperasjoner ledet fra Fellesoperativt hovedkvarter i Stavanger, med viseadmiral Jan Reksten som øverste ansvarlige. En lang rekke sivile etater, konsern og organisasjoner bidro under øvelsen, noe overordnet øvingsleder, kontreadmiral Trond Grytting satte pris på. Lokal øvingsleder på Bardufoss var for øvrig brigader Tor Sæther. Årets Cold Response hadde et ekstra stort fokus på sikkerhet, og

Sæther hadde en egen skredgruppe som sjekket alt fra istykkelser til farlig terreng med stor rasfare.

Målet for øvelsen

- Beherske full skala krisehåndtering under vinterforhold
- Utvikle operative ferdigheter på taktisk nivå
- Trene på deployering og redeployering
- Utvikle interoperabilitet mellom multinasjonale styrker
- Tilrettelegge for nasjonal og Nato kvalifikasjon/sertifisering
- Trene kommandostrukturen, med fokus på taktisk nivå

Norges hærbidrag

Hovedkvarter, 6 divisjon, 2. bataljon, Brigade Nord, Telemark bataljon, Panserbataljonen, Ingeniørbataljonen, Sambandsbataljonen, MP-bataljonen, CSS (kampstøtte-) bataljonen, Sanitetsbataljonen FOHK, Sanitetsbataljonen 6. divisjon, Spesialstyrkeelementer, Heimevernsdistrikt 18, Forsvarets logistikkorganisasjon, samt logistikkavdelinger fra Forsvarets kompetansesenter for logistikk.

Norges sjøbidrag

1 kommandofartøy (KV Andenes), 1 fregatt (KNM Narvik), 1 undervannsbåt (KNM Ula),

BFO-teamet klar til innsats i øvingsområdet.

339-skvadronen på Bardufoss hadde en sentral rolle under øvelsens operative og administrative faser.

Leopard 2 under fremrykning og skarpskyting i skytefeltet Setermoen.

2 missiltorpedobåter, 3 minerydderfartøyer, 5 stridsbåt-90, 2 støttefartøyer, Kystjegerkommandoen, Minejegerkommandoen, Radaranlegg, NCAGS og Sjøheimevernet.

Norges luftbidrag

Kommando- og kontrollelementer (radarstasjonene og ACU), 330-skvadronen: 2 Sea King-helikoptre, 337-skvadronen: 1 Lynx helikopter, 339-skvadronen: 10-12 Bell 412-helikoptre og 1 T-17, 331/332-skvadronen og European Expeditionary Air Wing (EEAW): 18 F-16 jagerfly, 338-skvadronen: 8 F-16 jagerfly, 333-skvadronen: 2 P3C Orion overvåkingsfly,

335-skvadronen: 1 C-130 Hercules transportfly, 137. Luftving: 2 DA-20 Jet Falcon, 6 Bell 412-helikoptre og 1 Saab Safari skolefly.

De norske styrkebidragene sto for brorparten av øvingsstyrken, mens de andre landene blant annet bidro med jagerfly, transportfly, helikoptre, mindre stridsavdelinger, nisjekapasiteter og spesialstyrker. De første dagene av øvelsen var da også forsvarssjefen og forsvarsministeren, sammen med et meget stort følge av utenlandske forsvarsattachéer ute i øvingsområdet for å få demonstrert kapasitetene.

Forsvarsministeren møtte et stort pressekorps.

Den indiske forsvarsattachéen var et eksotisk innslag i vinterlandskapet.

Hans Majestet Kong Harald besøkte også Cold Response i år. Kongen besøkte så vel norske som utenlandske avdelinger, og fikk som gammel kavalerist selvfølgelig en tur i stridsvognen Leopard 2, noe vår spreke Monark tydeligvis satte pris på.

Offisersbladet hadde satt av tre dager i området Bardufoss, og i tillegg var 10 av BFOs OTVer og tillitsvalgte rundt om i øvingsteigen hele den første uken. I stedet for å gå i detalj om øvelsens innhold, har jeg valgt å formidle en rekke inntrykk fra de forskjellige avdelinger vi besøkte, og alle de dyktige menneskene vi hadde gleden av å møte.

EUROPEISK KAMPFLYVING

BODØ: For første gang var samtlige av F-16-nasjonene i det europeiske jagerflysamarbeidet operative som én mobil kampving. Det hele skjedde under årets største norske militærøvelse - Cold Response 2007.

Av Øystein S. Paulsen, Luftforsvaret

European Participating Air Forces (EPAF) er et samarbeid mellom de fem F-16-nasjonene Norge, Danmark, Nederland, Belgia og Portugal. Konseptet er prøvd ut i skarpe operasjoner i Afghanistan i 2002/2003 og 2006. Under øvelse Cold Response 2007 var landene samlet på Bodø hovedflystasjon, og opererte som EPAF Expeditionary Air Wing (EEAW). Enheten hadde felles ledelse, logistikk- og operasjonselementer, og bestod av 27 F-16 jagerfly og cirka 330 personer.

- At alle landene var samlet i Bodø er en milepæl for samarbeidet. Tidligere har stort sett bare to og to nasjoner arbeidet sammen, sa detasjementsjefen, oberstløytnant Alex Roose fra Belgia.

Skarpe våpen

- Under Cold Response fløy vi i første rekke luft-til-bakke-operasjoner både natt og dag. Men vi fløy også mot andre fly, i tillegg til at vi droppet skarpe våpen ved Setermoen, fortalte Roose. En av de store utfordringene for F-16-styrken var det nordnorske været.

- Det å operere flyene i dette været er annerledes enn vi er vant til. Dessuten er ikke alle nasjonene like vant til snø og is, og vi har hatt flere skader som følge av at folk har falt på isen. Det er selvfølgelig også kulturelle forskjeller, men når alt kommer til alt flyr vi alle F-16, sa den Belgiske oberstløytnanten.

Store fordeler

Detasjementsjefen ser store fordeler med EPAF og EEAW-modellen.

- Ved å samarbeide på denne måten kan små nasjoner sammen stille med en relativt

stor styrke som kan være operative over tid. Slik blir ikke belastningen på den enkelte nasjon så stor. Vi drar store synergieffekter av å ha felles elementer som logistikk, operasjonsstøtte, og administrasjon, sa Roose. Han mente deltakelsen i Cold Response ga verdifull erfaring til EPAF og til enkelt-nasjonene.

- Vi fikk sjansen til å teste ut, evaluere og videreutvikle doktriner og planer. Og ikke minst, fikk vi prøvd oss i rollen som EPAF Expeditionary Air Wing (EEAW). Det handler om å se hvordan ting fungerer og deretter ta lærdom av det, sa han.

Stor gevinst

Logistikk-samarbeidet innad i den multi-nasjonale F-16-vingen som opererte ut av Bodø under Cold Response, sparte deltakernasjonene for store ressurser.

PÅ Plass I Bodø

Danskene stilte også med sine F-16 på Bodø.

Detasjementssjef, oberstløytnant Alex Roose fra Belgia.

- Vi ser store fordeler av å jobbe sammen på logistikksiden. Ved å arbeide integrert som én styrke sparer hver nasjon mye på materiell-siden. Dessuten kan man redusere personell-massen med 15-20 prosent. Slik blir vi mer utholdne og kan produsere flere flytimer, sa major Tommy Myrvoll, logistikksjef for EPAF-styrken i Bodø.

Jobber sammen

Under seg har han en styrke på flere enn 300 personer fra de fem EPAF-nasjonene. Disse har ansvar for alt av forsyninger og støtte-funksjoner, og for å holde flyene operative til en hver tid.

- Det som er spennende er at vi jobber på hverandres maskiner. For eksempel kunne portugisiske og belgiske teknikere være med å skifte motor på en norsk F-16. En tekniker fra den nasjonen flyet tilhører må imidlertid lede arbeidet, sier Myrvoll.

Tester planverk

Under Cold Response fikk EPAF for første gang testet ut logistikk-planverket de har for multinasjonale operasjoner, og som Cold Response er en øvelse for.

- Vi har funnet mangler og prosedyrer som ikke er gode nok. Det gjør at vi har hatt stort utbytte av øvelsen, sier Myrvoll. Han mente det var både lærerikt og utfordrende å jobbe sammen med andre nasjoner.

- Vi lærte mye av hver andre. Men det er ikke til å legge skjul på at det også var enkelte utfordringer. Én ting var at fem nasjoner som er vant til å gjøre ting på sin egen måte skulle jobbe såpass tett sammen. Kulturelle utfordringer som språkbarrierer var en annen ting. Ikke alle er like gode i engelsk, og det er noe vi må være veldig bevisste på, særlig med tanke på sikkerheten.

FAKTA

- EPAF-vingen i Bodø under Cold Response besto av 27 F-16 kampfly og ca 330 personer.
- EPAF-samarbeidet blir aktivisert når to eller flere av landene danner et felles bidrag - EPAF Expeditionary Air Wing (EEAW)
- Samarbeidet gjør det mulig for små nasjoner å stille et betydelig bidrag i internasjonale operasjoner
- Konseptet ble også prøvd ut i Afghanistan i 2002/2003 og 2005

Luftforsvaret har sitt UAV-prosjekt, og nå tester Hæren ut små modellfly-lignende «informasjons-innhentere», såkalte MUAS (Mini Unmanned Aerial System). Med sin kraftige elektromotor, gyrostabilisering og forhåndsprogrammert rekognoseringsrute ved hjelp av GPS, flyr det av seg selv i 100 meters høyde nesten lydløst over fiendtlig territorium i 30 minutter. Fra inntil 5 kilometers avstand, sender det klare bilder av terrenget tilbake til et mannskap på tre mann.

Kapteinløytnant Rolf Lund sender flyet av gårde.

REKOGNOSERING VED AV «MODELLFLY»

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Spennende eksperiment

Før var fremrykkende avdelinger helt avhengig av oppklaringsenheter/patruljer, for å få informasjon om terrenget foran og fiendens posisjoner. Med en viss X-files faktor, sender man nå bare opp et lite modellfly med kameraer, og innhenter den nødvendige informasjon. Disse små, men avanserte "modellflyene" er produsert i Tyskland av firmaet EMT, og ble kjøpt inn i sommer av Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO). Offisersbladet har tidligere skrevet om det banebrytende og kreative Norwegian Battlelab and Experimentation (NOBLE) på Bodø Hovedflystasjon. Det er da også NOBLE og Hærens transformasjons- og doktrinekommando (TRADOC) som står bak utviklingen av denne nye måten å hente

inn informasjon på. Flyet som er bygget av balsa, epoksi og kompositmateriale, er pakket ned i en metallkasse, og det tar ikke mer enn 10 minutter å montere det. Det hele skal etter hvert være så automatisert og enkelt, at personell på troppsnivå skal kunne benytte seg av systemet, kunne rittmester Pål Berglund fortelle. Berglund er eskadronsjef i kavaleribataljonen, som for tiden tester ut systemet.

Offisersbladet møtte test-teamet ved et stort jorde, noen kilometer fra Bardufoss. I et strålende vintervær, var det perfekte flyforhold med svært gode muligheter for gode rekognoseringsbilder. Tre mann og en Mercedes feltvogn fylt opp med utstyr, hvor en har ansvar for blant annet å programmere inn flyruten og eventuelt justere/korrigere underveis ved hjelp av en egen spesialkonstruert håndholdt enhet. En er ansvarlig for blant annet å rette inn og hele

tiden justere den høye antennen, slik at bildemottaket fra flyet til enhver tid er optimalt. Tredjemann monitorerer mottak av bilder/informasjon, og er ansvarlig for å videreformidle bilder/informasjon av operativ betydning.

Vi kunne følge med på forhåndsprogrammeringen av flyturen på GPS kartet, samt selve monteringen av flyet. Med elektromotoren på full gass, sendte kapteinløytnant Rolf Lund flyet av gårde. Umiddelbart kom skarpe fine bilder av terrenget opp på PC-skjermen i forsetet i Mercedesen. Bare 30 meter oppe i lufta, kunne vi ikke høre lyd fra motoren lenger. Etter 5 minutter kom flyet av seg selv tilbake i lav høyde, inn mot en utplassert signalboks, som sørger for at flyet kutter motoren og styrer automatisk ned på jorden for landing. Bilder og informasjon fra denne flyturen skulle som et eksperiment, faktisk brukes til å planlegge operasjoner

HJELP

Her ser vi versjonen med IR-kamera som gjør at flyet sender gode bilder av terrenget om natten også.

PC-skjermen med GPS-kartet og bilder av terrenget (øverst venstre) overført fra flyets kamera.

senere i øvelsen. Bruk av slike bilder og informasjon, gir i følge Berglund økt tempo i operasjonene og betraktelig bedre sikkerhet.

Noen pris på det komplette systemet fikk vi ikke vite, men i følge Rolf Lund som lenge har drevet med droner i Forsvaret, så har vi råd til eventuelt å miste noen av disse modellflyene, i stedet for å risikere andre verdier. Det gjenstår å fullføre eksperimenteringen for å komme fram til hvilket materiell og utgaver som vi skal ende opp med, avsluttet rittmester Pål Berglund.

Rendesvouz i fjæra

Av OK Rolf J. Ledal, OTV Vestlandet

På en øy i en fjordarm traff BFOs maritime patrulje kystjegerne ved deres fremskutte base. Under CR 2007 er Kystjegerkommandoen forsterket med deler av Marinens logistikkvåpen og Minedykkerkommandoen. Marinens Jegervåpens konvensjonelle styrker utgjør i år et stort bidrag til det totale antallet i den maritime styrken. Selv om det er travelt for sjef KJK og hans stab, er det likevel tid til en liten prat om øvelsen og lønns- og arbeidsvilkår generelt før forsvarsministerens besøk.

Videre på vår tur langs fjæresteinene treffer vi KNM Karmøy som ligger til kai ved Finnfjordbotn. Når vi skal gå om bord legger vi merke til at de allerede har besøk ombord. Det gule flagget vaier i masten, og fartøyet er satt i karantene pga det besøkende Noro-viruset som har slått ut store deler av besetningen. Uten håndkontakt mellom besetningen overrekker BFO en kartong sjokolade til besetningen og ønsker god bedring.

Når vi gjør oss klar til å kjøre, kommer det plutselig fire biler inn gjennom porten til ISPS-kaia. En gruppe unge menn, hovedsakelig sersjanter, hopper ut og vi slår av en prat. I løpet av de neste 12 timene vil disse bli overfalt av marinejegerne, som er på jakt etter terrorister fra Black Brigade. I løpet av samtalen får vi høre at sersjantene kommer fra 2. bataljon på Skjold, og at de ennå ikke er ferdige med befalsskolen siden de avbrøt utdanningen sin for å reise med resten av avdelingen sin til Afghanistan i fjor sommer. Før vi reiser videre får sersjantene litt lesestoff og resten av sjokoladen vår å korte ventetiden med.

Markørstyrke: På kaia i Finnfjordbotn møtte BFOs maritime patrulje en markørstyrke fra 2. bataljon som stort sett besto av sersjanter under utdanning. Sersjantene var nettopp kommet hjem fra Afghanistan, og skulle denne gangen "tas" av marinejegerne.

Rendesvouz: En stridsbåt og en patrulje møtes i fjæresteinene for ett kjapt rendesvouz mens sola forsøker å spre litt varme i den bitende vinden.

Ekte skogsmarine

Klareringsdykk: Svensk-norsk samarbeid sikrer trygt anløp.

Av OK Rolf J. Ledal, OTV Vestlandet

Når kaier skal klareres for skipsanløp, er det ofte minedykkerne som står for jobben. Under CR 2007 var det en enhet sammensatt av svenske og norske ingeniørdykkere som stod for jobben på Nato-kaia ved Sørreisa.

Også i konflikten mellom Freeland og Mazzerati er det grunn til å anta at viktige anløpshavner for den multinasjonale styrken vil bli forsøkt ødelagt. Miner og improviserte sprengladninger er "fattigmannsvåpen", men i stand til å lage stor skade på fartøy og besetning. Mens MV Hartland Point lå og ventet tålmodig på fjorden, var det på med drakt og bøyse for ingeniørdykkerne som skulle avspeke kaien for fremmedlegemer som kunne medføre nedsatt sikkerhet for anløpet av et av de store fartøyene som trengs for å frakte avdelingsutstyr og kjøretøy til øvelsesområdet.

Styrkebeskyttelse

Av OK Rolf J. Ledal, OTV Vestlandet

Ubåten KNM Ula trenger reservedeler, og kursen settes mot en vennligsinnet kai i Freeland. Selv om det er et stykke unna der hvor stridighetene foregår, er trusselen fra Mazzeratis maritime styrker og eventuelle småbåter med onde hensikter så absolutt til stede.

Ubåtenes motto er "On scene, but unseen", men når en ubåt må gå til en sivil kai er den ikke lenger usynlig for allmennheten. Ved den travle kaia i Freeland fikk KNM Ula støtte fra to av Marinens Jegeravdelings stridsbåter som sørget for styrkebeskyttelse mot maritime trusler. Med 12,7 på plass og et våkent blikk mot innseiling og indre havn ble fartøy og besetning sikret mens reparasjoner pågikk.

Styrkebeskyttelse: En sjark på tur ut av havna kommer for nær KNM Ula og blir prompte "presset" lenger unna av stridsbåtene som passer på.

Sambandsbataljonen i felt

Av Arild Helgesen

Nok en dag i øvingsfeltet, og dagens avdeling på besøkslista er SBBN. Som de fleste vil vite sørger SBBN for nervetrådene som skal til for å få det meste til å fungere under en øvelse. Med all sin teknikk og kompetanse sørger soldater og ansatte i avdelingen for at det er mulig for oss å ha kontakt mellom liten og stor. Også her spiller våre medlemmer en viktig rolle.

Vi var fire tillitsvalgte som ble møtt utenfor piggrådkveilene, en dag under øvelsen og vennlig sluset gjennom vakteltet hvor

vi ble sjekket og funnet verdig for videre inntreden i det aller helligste, nemlig kommandoplassens indre liv. I Plan-cella møtte vi vakthavende, major Hans Sagosen, som til daglig er S-1 i bataljonen, og gitt en rask innføring i alle de oppdrag og muligheter de har til rådighet. Etter en interessant orientering penset samtalen inn på aktuelle saker i relasjon til BFOs rolle som ivaretaker av arbeidstakerinteresser.

- En ting jeg vil at dere skal ta med dere videre til oppfølging i BFO er pendlerrettighetene, innledet Sagosen. I en avdeling som vår, hvor kravet og behovet for kompetanse er så stort, får det store konsekvenser hvis/når personell

som gjerne vil jobbe i avdelingen, velger å starte et familie-, eller samboerskap utenfor Troms, og gjerne vil pendle mellom hjem og avd. Med regelverket som det er i dag er det ikke mulig å få pendlerstatus på dette grunnlaget. Mange velger derfor å ta beordring bort fra avdelingen, eller i verste fall slutte i Forsvaret og ta med seg den dyrebare kompetansen de besitter fordi vi ikke klarer å bruke regelverket til beste for systemet og den enkelte. Her synes jeg man bør vurdere å finne en fleksibel ordning hvor man kan vurdere å innvilge pendling for å beholde personellet, avslutter han. Her er det dessverre ingen bilder på grunn av fotoforbudet.

VAKKERT MEN FARLIG

BFO fikk gleden av å være med da to av Mobilitetsgruppens spesialister skulle sjekke sikkerheten langs akser i øvingsområdet. Oberstløytnant Frank Halvorsen og løytnant Stig Ødegård ryddet plass på scootersleden og tok BFO med på rekognosering i Mazzerati.

Tekst og foto: Per Iver Nordset

Forsvaret satser på forbedret risikovurdering

Øvingsledelsen opprettet en egen mobilitetsgruppe for å skaffe seg enda grundigere kjennskap om lendets beskaffenhet. Gruppen skulle gi informasjon og fakta slik at øvingsledelsen kan iverksette nødvendige tiltak, og ha et best mulig grunnlag for å planlegge "stridens gang." Gruppen besto av seks offiserer med forskjellig spisskompetanse.

I startfasen jobbet gruppen på spreng for å finne aktuelle traseer og måle tykkelsen på tele og is. Oberstløytnant Halvorsen poengterte viktigheten av å måle tykkelsen både på tele i myrene samt is på vann. Løytnant Ødegård, som er ekspert på akseklassifisering tar kjerneprøve av isen og vurderer de ulike lagene. Ut fra erfaring og tabeller angis en reell bæreevne i tillegg til total istykkelse. Været var, som frem til nå under Cold Response, upåklagelig. Vi lastet opp scooter og sleder og dro inn i "Mazzerati". Etter noen minutter stoppet vi for å måle bæreevnen til myrene i området. På myrene var telelaget kun 16 cm. Selv om snøen også hjelper, ekskluderer resultatene

de tyngste kjøretøyene fra denne typen akser.

Valg av myrer og vann er vurdert ut fra data hentet fra militærgeografen Halvorsen i samråd med lokale kjentfolk. Valg av vann måtte endres da vi møtte lokale samer som hadde en flokk reinsdyr stående i nærheten. Dette ble rapportert, og ny akse ble rekognosert.

Dårlig iskvalitet

Vinterens ustabile vær har gitt dårlig iskvalitet. Halvorsen understreket viktigheten av at denne informasjonen kommer ut. I tillegg er det avgjørende at de riktige øvingskartene på 1:50 000 benyttes. Mange av de små, men ikke ufarlige vannene, står ikke avmerket på 1:100 000 kartene.

BFO opplevelse

For å gi gruppen en oppmuntring i en ellers hektisk øvelse, stilte BFO opp med jubileumssjokolade og laget nypresset kaffe på fjellet. Dette falt i god smak. Organisasjonen viser styrke og stiller med 13 personer som er ute og besøker mange av avdelingene som deltar på CR 07. Målet er å være tilstede og gi omsorg uten å

forstyrre avdelingene mer enn nødvendig. Veldig mange satte pris på omtanken. Ingeniørene i HSTY vet å ta vare på det gode feltliv. Utenfor kommandoplassen hadde de i år opprettet egen beslutningshaug. Et trivelig sted med bål og sittegruppe.

-Vi hadde Forsvarssjefen og GIH på besøk tidligere i dag, og trakterte med stekt reinslår, kunne S-4 major Leif Arne Larsen fortelle. -Stemningen er upåklagelig, selv våre Sveitsiske venner, det tildelte EOD-teamet synes å trives, avslutter han med et smil. Ellers konkluderte de fleste vi snakket med at de hadde det bra, været var fint, oppgavene mange og interessante, og at sjokoladen smakte fortreffelig.

Nytraktet BFO-kaffe gjør godt etter en hard økt.

BFOs utsendte klamret seg fast etter beste evne.

Isen ble grundig kontrollert.

Kåring av VERDENS BESTE PANSREDE PERSONELLKJØRETØY (APC)

Discovery channel har foretatt en grundig vurdering av mange pansrede personellkjøretøyer, helt tilbake til 2. verdenskrig. Kriterier som pansring, hastighet, fremkommelighet, anvennelighet, antall infanterister de kan ta med seg, bevæpning, antall produserte, og generelle tilbakemeldinger gitt fra brukerne, er tatt med i denne omfattende kåringen. Vognen som havnet på førsteplassen, er en veteran som fortsatt brukes av en rekke land. Offisersbladet har kun valgt de fire "beste".

1. plass M-113

Erfaringene etter 2. verdenskrig viste at det var et behov for et pansret kjøretøy for transport av infanterister. Produksjonen av M-113 startet tidlig i 1960. Med kapasitet til å ha med 10 soldater i tillegg til vognens mannskap, og med en gjennomsnittshastighet på ca 65 km/t i all slags terreng, ble den en umiddelbar suksess. Det har da også blitt produsert over 80,000 M-113, og 50 land har kjøpt den til sitt forsvar. Den kan vade, er lett å transportere luftveien, og har deltatt i Vietnam, Midt-Østen og i Irak. Foruten å være et meget godt personellkjøretøy, har M-113 i flere land også fungert godt som bombekastervogn, kommandoplass, bærer av luftvern med mer. M-113 med visse modifiseringer, er i bruk den dag i dag, og er som amerikanerne sier det "Still going strong". M-113 er antageligvis det mest brukte APCen i verden, og fortjener førsteplassen.

2. plass M-2 Bradley

Mangelen på pansrede personellkjøretøyer på stridsfeltet med tykkere pansring og større ildkraft, førte til utviklingen og utprøving av nye stridskjøretøyer til infanteriet på slutten av 1960-tallet. I stedet for bare å transportere infanteristene til stridsfeltet, kunne de fra M-2 Bradley avgi ild fra sidelukene, bak god pansring. Med detaljer hentet fra både tysk og sovjetisk design, ble Bradley-vognen satt i produksjon i 1981. Med flerlagspansring utenpå et aluminiumsskrog, beskyttet M-2 Bradley sitt personell betydelig bedre enn M-113. Bradley har også stor ildkraft med sin 25-mm kjedematede kanon. Dette var en stor suksess i Operation Desert Storm, faktisk bedre enn 120-mm på stridsvognen Abrams. Likevel holder det ikke til mer enn en andreplass.

3. plass MCV-80 Warrior

Den britiske MCV-80 Warrior, viser på samme måte som U.S. Bradley, den nye tankegangen rundt APCer, som den sovjetiske BMP-1 introduserte. APCen var nå blitt til infanteristridskjøretøy, som ga ildstøtte, og kunne angripe fiendtlige kjøretøyer. Under Irak-konflikten beviste Warrior sin evne til å tåle kraftig beskytning, og likevel være operativ. Warrior er delvis selvforsynt, da den har tilstrekkelig ammunisjon og andre forsyninger om bord, til å kunne operere opptil 48 timer på slagfeltet. Den har en operasjonsradius på ca 650 kilometer, topphastighet på ca 75 km/t, og bestykket med 7,62 mm maskingevær. Warrior er lovpriset av alle sine brukere og høyt respektert av de som har kjempet mot den. Den solide APCen er i dag standard APC i den britiske hæren. En solid og fortjent tredjeplass.

4. plass Stryker

Stryker er den nyeste APCen U.S. Army har tatt i bruk. Sist de fikk ny APC, var i 1980. Denne universale "krigeren" kan både brukes som APC, og som bærer for en 105 mm kanon. Med en topphastighet på ca 100 km/t, og evne til å ta med seg 9 soldater i tillegg til besetningen, samt gode allterreng-egenskaper og en 12.7 mm i tårnluka, er Stryker et utmerket våpen mot terror. Vognen går lett inn i en C-130 Hercules, og er da raskere på plass i stridssonen, enn eksempelvis den tyngre Abrams stridsvognen, som også er kritisert for å ha dårlige terrengegenskaper. Stryker er i bruk i Irak og i Afghanistan, og det er kontrakt på bygging av over 2.400 vogner.

Offisersbladet 1947 - 1967 - 1977

OFFISERSBLADET

ORGAN FOR HÆRENS OFFISERS-FØRBUND

Nummer 8
Des. 1947
Årgang 3

Fra Offisersbladet desember 1947

Utdrag fra brev som HOF(senere en del av BFO)sendte til Forsvarsdepartementet på vegne av krigsskolekadetter. Også på den tiden var lønn og tillegg høyt oppe på prioriteringslisten.

Etter den framstilling kadettene har gitt i sitt skriv av 23. oktober 1947, synes deres nåværende lønnsforhold å stå i strid med gjeldende prinsipper.

HOF finner at utenom de momenter som kadettene selv har anført, har følgende betydning: Lønnen for kadett ved Krigsskolen var før krigen ved Stortingsvedtak regulativsmessig fastsatt til kroner 100,- pr måned. Dette Stortingsvedtak er ikke endret, og den regulativsmessige lønn må derfor danne utgangspunktet for beregning av kadettens nåværende lønn.

I tillegg til grunnlønnen kommer på samme måte som før krigen, de vanlige regulerings- og krisetillegg for Statens tjenestemenn, liksom reguleringen pr 1. juli 1947 må gjøres gjeldende. En kadetts årslønn vil derfor i dag være kroner 2.910,-

For utdannelsens skyld må kadettene gis en slik økonomisk stilling at de i noen grad kan ta del i det sivile kulturliv, lønnen må ikke settes slik at de som ikke har privat formue, i sin skoletid helt må stå på utsiden av det samfunn de senere skal tjene.

Fra Offisersbladet 1967

Redaksjonell artikkel fra HOF ifm 10 års markering av BFO, som bekrefter at BFO alltid har hatt tanken om én organisasjon for alt befall i Forsvaret som en kongstanke.

Et organisasjonsutvalg som var med på å legge grunnlaget for Befalets Fellesorganisasjon, uttalte i sin innstilling i 1954 blant annet følgende: "For yrkesbefalets vedkommende ansees det på det rene at dets materielle kår best kan ivaretas når befalet står samlet. Kravene kan da, selv om det er intern meningsforskjell – koordineres, slik at befall av ulike kategorier i hvert fall ikke utad motarbeider hverandre. Det samarbeid som har pågått, og pågår mellom forskjellige befalsorganisasjoner på dette felt, viser at dette syn har alminnelig tilslutning".

Vi har aldri vært i tvil om at en samling er den overlegent beste organisasjonsform og en grunnleggende forutsetning for en virkelig effektiv utnyttelse av det befalskorpsset må satse på i organisasjonssektoren. Derfor har vi satt så meget inn på oppbyggingen av BFO, og av all kraft arbeidet for samlingstanken.

Vi(HOF) ønsker BFO til lykke med de første 10 år. Vårt ønske for BFOs fremtid, er at organisasjonen må fortsette sin vekst og i ikke for fjern fremtid, bli det som målet hele tiden har vært – og må være – en samlende organisasjon for alt befall i Forsvaret. Vi for vår del er villige til på fritt grunnlag å drøfte ethvert forslag, eller initiativ som kan føre til en slik løsning.

Fra Offisersbladet 1977

Utdrag fra artikkel om Kvinnetjenesten i Forsvaret. (Interessant med tanke på dagens situasjon, og utvalget "økt kvinneandel i Forsvaret" som ministeren har nedsatt).

Ved Kgl res av 26. januar 1970 ble det oppnevnt et utvalg for å vurdere kvinnetjenesten i Forsvaret. Utvalget, kjent som Nygaard-utvalget, avga sin innstilling 30. april 1973. Etter at denne var behandlet i en rekke instanser, vedtok Stortinget 8. april 1976 prinsippene for bruk av kvinner i militære funksjoner i fred og krig. Ordningen bygger på følgende:

- Kvinners tjeneste skal være frivillig.
- De skal delta i nærforsvar av sine tjenestesteder og vil få den våpenopplæring som dette krever.
- De skal ikke tjenestegjøre ved mobile feltavdelinger i Hæren, på Sjøforsvarets fartøyer og fort, eller ved luftverntjenesten og lufttjenesten i Luftforsvaret.

- Kvinner skal, innenfor avgrensede funksjonsområder gis adgang til samme tjeneste, status og karriere som menn.
- Alle særbetegnelser på kvinner i Forsvaret skal bortfalle.

I 1977 fikk forsvarsgrenene hver sin kvinneinspektør, og kvinner kunne søke Forsvarets skoler. Det ble totalt øremerket 835 stillinger i Forsvaret for yrkes- og kontraktsbefall, som på lang sikt kunne besettes av kvinner. Hæren 400, Sjøforsvaret 120 og Luftforsvaret 315. (Et betydelig større forsvar på den tiden! Red.anmrk). Videre står det i artikkelen: "Siden kvinner ikke vil kunne tjenestegjøre i stridende avdelinger, vil de sannsynligvis måtte avansere i et eget tjenestefelt".

Nå lanserer forlaget Damm boka "Kampklar"

- Norske soldater i fredens tjeneste

Helt siden 2. verdenskrig har Norge engasjert seg i internasjonale militæroperasjoner. I løpet av disse drøyt 60 årene har 90 000 norske soldater tjenestegjort ute. Fortsatt reiser et tusentalls soldater hvert år til områder preget av krig og konflikt utenfor Norges grenser. Hverdagen veksler fra lammende kjedsomhet og rutinearbeid til pressede situasjoner der ørsmå marginer skiller liv og død. Målet er å bidra til fred og sikkerhet.

Det finnes ikke én sannhet om livet i fredsbevarende tjeneste. Hvert oppdrag har sine særtrekk, slik hver soldat har sin personlige historie. I denne boka forteller soldatene Knut H. Grandhagen og Stine Walmsnæss Skjæret om opplevelser fra Balkan, Irak og Afghanistan – og hva de tenker om å delta i skarpe oppdrag fjernt fra fredelige Norge. Feltprest Kenneth Been Henriksen har levd med soldatene og fulgt dem gjennom forberedelser, dagliglivets gnisninger og eksplosive kriser. I mange situasjoner er han deres nærmeste samtalepartner. Men få vet mer om moderne norske soldater enn overlege Anne Kari Rom. Gjennom sitt arbeid i Forsvarets Stressmestringsteam for internasjonale operasjoner har hun fulgt dem tett. Hennes kunnskap og observasjoner binder boka sammen.

Boka forteller bl.a. om hvordan soldatene rekrutteres til tjeneste, hva som får dem til å reise ut, hvordan de forbereder seg, hva de opplever og ikke minst hvordan de takler å komme hjem etter seks måneder i konstant beredskap.

Kampklar gir en oppdatert fremstilling av hverdagen i felten og nye perspektiver på militært liv i det 21. århundre.

Så gode som nye M-6er

Røde Kors og flere andre hjelpeorganisasjoner får nå kritikk for å ha sendt antikvariske og dårlig militære lastebiler til blant andre Afrikanske land. Offisersbladet reagerer på denne kritikken, fordi vi vet bedre. I september 2003 hadde Offisersbladet en artikkel om firmaet Tenvik i Tønsberg, som hadde fått i oppdrag å gjennomføre en full teknisk service på nesten 300 M-6 lastevogner gitt av Forsvaret til Røde Kors. Mange slidedeler ble skiftet, nye dekk ble satt på, og bilene ble nylakkert. Mange av M6ene var tatt rett ut fra mobiliseringslagre, var lite brukt, og således i meget god stand.

Sannsynligheten for total mangel på vedlikehold, samt uvetting bruk av feltvognene i de Afrikanske landene, er vel nærmere sannheten enn at de solide M-6ene som ble sendt av gårde var antikvariske vrak, som det het i en artikkel i Aftenposten. I følge Offisersbladets kilder, ga Forsvaret den gang bort et reservelager av deler verdt flere millioner kroner til Røde Kors. Meningen fra Forsvarets side, var at det skulle en delepakke med hver M-6. Røde Kors lot et sivil firma ta hånd om den verdifulle reservedelspakken, og siden har ingen sett noe mer til millionverdiene. Hadde reservedeler fulgt med, kunne kanskje et enkelt vedlikehold ført til at lastevognene kunne holdt mye lenger. Kilder Offisersbladet har snakket, sier at av de over 900 M-6ene som ble gitt bort, så er tross alt de aller fleste i fortsatt bruk, uten store driftsproblemer.

Alternativ medisinerer?

Ifm. BFOs besøk i øvingsområdet kom vi over denne kombinasjonen på Storsteinnes, som kan tyde på at man har tatt dette med alternativ medisinerer et stykke lenger enn vanlig.

Første ferdiglakkerte NH-90

Den første norske ferdiglakkerte NH-90, rullet nylig ut på "line" fra fabrikken i Tyskland. Maskinen skal etter ytterligere testflygninger, overleveres Kystvakta i løpet av 2008.

Thermopylene

Få militære innsatser er blitt heroisert så ofte opp gjennom historien som spartanernes motstand ved Thermopylene. Spartas innsats i perserkrigene har fått fornyet interesse med Zack Snyders film "300", som har premiere denne måneden.

Av Trond Sætre

De 300 det snakkes om, var elitetroppen til Kong Leonidas 1. av Sparta. Fra ca. år 550 f.kr. var Sparta blitt den største militærmakten i Hellas, og noen historikere hevder at de var den mektigste staten, også sammenliknet med Athen. Sparta hadde et tvers gjennom militarisert samfunn; etter vår tids standard var det direkte fascistisk. Svakelige barn ble etterlatt ute i villmarken. De andre ble trent i kamp fra de var sju år. Disiplinen var alltid streng, og levernåten var enkel - Eller spartansk, som vi sier i vår tid. Dette var et samfunn som skapte hardføre soldater.

Fra År 500 f. kr. var de greske bystatene truet av persiske invasjoner. Perserkongen Dareios 1. hadde startet krigen, men han tapte det avgjørende slaget ved Marathon i 490 f.kr. Sønnen og arvingen, Xerxes 1, ville ha revansj. I 481 f. kr. fikk han bygget en bru av skip over Hellesponten - det stredet som i dag kalles Dardanellene, og som skiller den asiatiske delen av Tyrkia fra den europeiske delen. De historiske kildene er usikre på perserhærens styrketall, men den greske historikeren Herodot anslø at hæren ved Hellesponten var på rundt 2,6 millioner mann.

Før invasjonen kom sendebud fra Kong Xerxes rundt til de ulike greske statene og tilbød dem fordeler hvis de overga seg. Som symbol på en eventuell kapitulasjon krevde de å få med seg vann og jord fra stedet. Spartanerne reagerte ved å kaste det persiske sendebudet ned i en brønn og rope at han kunne grave det ut selv. Flere mindre stater tok imot tilbudet om overgivelse, men tidlig på høsten 481 f.kr. fikk Sparta og Athen med seg mange nok stater i en felles gresk allianse. Perserne hadde ankommet kystveiene ved Thermopylene-passet, og her måtte grekerne holde hæren tilbake for å hindre dem i å angripe den greske marinen.

Kong Leonidas fikk i oppgave å lede forsvaret av Thermopylene, og han var aldri i tvil om oppgavens alvor. Den greske alliansens hær talte til sammen 7000 mann, men bare 300 av dem var spartanere. Kun spartanske soldater med sønner som var gamle nok til å overta familien, fikk følge Leonidas. Spartanske kvinner hadde et ordtak: "Kom hjem med skjoldet ditt, eller på det" - Det vil si, kom hjem seirende eller død.

Før kamphandlingene gjorde Xerxes et siste forsøk på å forhandle med Leonidas. Hvis Sparta gikk over på persernes side skulle Leonidas få bli konge over hele Hellas. Da spartanerkongen avslø tilbudet, ble Xerxes skarpere i kantene; han forlangte at grekerne skulle overgi seg. Leonidas svarte "Molon Labe!", som betyr "Kom og ta dem!" Opp gjennom historien har dette uttrykket ofte blitt brukt for å uttrykke trass og tapperhet. Sitatet er også gjengitt i emblemet til den moderne greske hæren.

Sentralt i den greske forsvarsstrategien var falanksformasjonen, som innebar at soldatene sto tett og på rekke. Hver gang en mann falt, rykket mannen bak ham fram og overtok plassen, slik at rekken aldri ble brutt. Den tette formasjonen ble forsterket av grekernes overlegne utrusting. Hjelmene, som også dekket nakken, var av bronse mens persernes militære hodeplagg var av tøy. Grekernes leggbeskyttere var også av bronse, mens brystpanseret var av lin. Og framfor alt brukte grekerne mye lenger spyd enn perserne. Spydborgen strakte seg tvers over passet og gjorde det umulig for de lett beskyttede perserne å trenge gjennom. Grekerne brukte også et knep som var slående enkelt, men svært virkningsfullt: de lot som de prøvde å trekke seg tilbake, for deretter å gjøre et motstøt når perserne kom mot dem.

Den første offensiven slo feil for perserne. Men andre dagen fikk Xerxes uventet hjelp av

grekeren Efilates, som tilbød seg vise hæren en fjellsti rundt Thermopylene. Dermed fikk perserne anledning til å overrumple en styrke på tusen mann fra det greske kongedømmet Fokis. De vasket Østsiden av passet, og ble rammet av pilregn - en vanlig angrepsform i den persiske hæren. For sviket sitt skulle navnet Efilates komme til å bli synonymt med "forræder" på gresk. Etter dette nederlaget sørget Leonidas for å evakuere mesteparten av hæren. Bare soldater fra Sparta og Theben måtte bli stående for å holde perserne tilbake under evakueringen, men 700 soldater fra Thespiæ valgte også å bli igjen.

September 480 f.kr. (omregnet til vår tids kalender) marsjerte grekerne til en bredere del av passet der de kunne gjennomføre et mest mulig dødbringende angrep på perserne. Først angrep de med spyd, men etter hvert som fienden kom nærmere, med sverd. Etter lengre tids gresk motstand fikk perserne forsterkninger fra elitearmeen, de såkalte Udødelige. Da trakk grekerne seg tilbake og stilte seg på en bakketopp i nærheten. Thebanerne overga seg nå, men spartanerne og thespianerne kjempet videre. Særlig spartanerne gjorde så voldsom motstand at persiske soldater vegret seg for å gå i nærkamp; derfor beordret Xerxes et pilregn mot fienden. Det tok livet av de gjenværende grekerne.

Xerxes led enorme tap under erobringen av Thermopylene. Rundt regnet ble 27000 persere drept, deriblant to av brødrene hans. Kongen var så rasende at han fikk liket av Leonidas halshogd og korsfestet, og det var svært sjelden at perserne behandlet en slagen fiende på den måten. De var ellers kjente for å gjøre ære på tapre motstandere.

Persia hadde vunnet et slag, men de tapte krigen. Xerxes' armé kom helt til Athen, men ble deretter beseiret i sjøslaget ved Salamis. Førti år senere ble levingene av Leonidas brakt tilbake til Sparta og begravd der.

Luftmaktseminar på Luftkrig

Med over 240 deltagere og både Forsvarsministeren, Forsvarssjefen og lederen av Forsvarskomiteen tilstede, ble dette tidenes luftmaktseminar på Luftkrigsskolen (LKSK). Temaet på det tre dager lange seminaret i februar var "Nytt kampfly – hvilket, og til hva?". Det passet da også bra når en messingkvintett fra Luftforsvarets Musikkorps åpnet Luftmaktseminaret med den velvalgte "Fly me too the moon".

Diskusjonen fortsatte i kaffepausene.

Forsvarssjefen i samtale med stabssjefen i Luftforsvaret.

Forsvarsministeren var i storform.

Tekst & Foto: **Einar Holst Clausen**

Generalinspektør for Luftforsvaret, generalmajor Stein Nodeland åpnet seminaret med å si at dette var et spennende og viktig kampflyseminar 2007, ikke bare for Luftforsvaret, men for hele Forsvaret og samfunnet for øvrig. Nodeland passet på å nevne økt politiske kompetanse i kampflysaken, fordi Forsvarsministeren dagen før fikk sin første tur med F-16 på Bodø Hovedflystasjon! Generalinspektøren påpekte at alle kandidatene må ses på som nestegenerasjons kampfly, selv om to av kandidatene allerede har flydd operativt noen år. Selv med viktige faktorer som industrisamarbeid, gjenkjøpsavtaler og samarbeid mellom nasjoner, så har Luftforsvaret kun som oppgave å belyse hvilket behov vi har, og så er det opp til politikerne å avgjøre, sa han.

Med god trønderhumor under innledning og gjennomføring av første seminardag, klarte major Hans Olav Sandnes, og høyskolelektor Ole Jørgen Maaø, å skape en lett og uformell stemning.

Forsvarsministeene

Med F-16 turen friskt i minnet, åpnet en svært opplagt Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen med å si at det var hyggelig å være her, og hyggelig å ha landet! (bilde lånt av Bodø Hovedflystasjon). Hun fortalte at Forsvarsdepartementet sjelden har jobbet så mye og så intenst som de har gjort med

kampflykjøpet. Videre sa hun at hun er meget imponert over profesjonaliteten til alle ledd i Luftforsvaret. Statsråden fortalte at den politiske og militære begrunnelse for kjøp av kampfly er sammenfallende, og at vi nå ikke lenger snakker om skal, skal ikke, men når og hvilket kampfly. Av argumentene Strøm-Eriksen ga for kjøp av nye kampfly, kan nevnes:

- Trusselbildet har forandret seg
- Behovet for samfunnssikkerhet
- Bidrag til sikkerhet og fred i verden
- Våre nasjonale interesser/ressurser og vern om disse (Nordområdene)
- Vår strategisk viktige beliggenhet
- Styrket forsvar i et selvskikket og oljerikt Russland
- Militært nærvær er viktig nasjonalt og internasjonalt (FN og Folkeretten)
- Langstrakt land, store ressurser, store grenseområder mot flere land.
- Moderne militære operasjoner er ofte avhengig av kampfly (luftherredømme)
- Avskrekkingseffekten
- Terroranslag fra luften

Men hun presiserte at kampfly alene er ikke nok og at en modernisering av resten av Forsvaret også er viktig. Luftforsvaret har i senere tid levert flotte bidrag i INTOPS med F-16, Orion og helikoptere. Dette skal dere være stolte av, sa hun. Til slutt sa Forsvarsministeren at det er viktig av FD gjør objektive vurderinger, og at de militære vurderinger får

avgjørende betydning. Vi har ikke valgt type kampfly!

Forsvarssjefen

Forsvarssjef, general Sverre Diesen så ingen grunn til å gjenta alle de gode argumentene som Statsråden allerede hadde gitt, og sa at den militære begrunnelse for kampfly er ikke vesentlig forskjellig i forhold til den politiske. Han pekte likevel på viktigheten av å kunne ha luftherredømme i nasjonalt luftrom, og å kunne bruke kampflyene til informasjonsinnhenting i kritesituasjoner/krig. Diesen understreket at intet våpensystem kan stå alene, men at kampfly faktisk er en selvstendig strategisk kapasitet, på samme måte som ubåter også er det. De kan nemlig operere uten direkte støtte fra andre kampenheter. Som FMIN, sa også Diesen at samspillet mellom moderne HÆR-SJØ-LUFT-plattformer er meget viktig.

Sikkerhetspolitikk var temaet på seminarets andre dag

Bjørn Jacobsen fra SV var førstemann ut, og ga klart uttrykk for at han sa ja til kampfly, men ønsket at Forsvaret heller skal lease svenskenes JAS Gripen. Han ønsket seg et Nordisk forsvarssamarbeid, og var overbevist om at kampfly ikke er den kapasiteten FN vil etterspørre i fremtiden. Som Nordlending, var han selvfølgelig meget opptatt av Forsvarets tilstedeværelse i Nordområdene.

Jan Petersen fra Høyre, og leder Forsvarskomiteen, støttet Forsvarsministerens og

Forsvarssjefens klare positive holdning til kampflyvåpnet, og investeringen i nye kampfly. Som Petersen sa, "vi snakker ikke om ja eller nei lenger, vi snakker om hvor mange og hvilket? Han var bekymret over reduserte bevilgninger til Forsvaret, og understreket viktigheten av at politikerne nå får på bordet rene fakta om hvilket kampfly som er best egnet ut ifra det Forsvaret trenger. Han passet også på å si at vi ikke allerede har valgt JSF. - Det kan jeg si, selv om jeg av noen er karakterisert som "Washingtons puddel" sa Petersen.

Redaktør i Nordlys, *Hans Kristian Amundsen* var like positiv til kampfly, kanskje mye begrunnet ut ifra det Nordnorske samfunnets interesser i Nordområdene, med tanke på både vern om ressursene og sysselsettingen. Forsvarets tilstedeværelse i regionen er med på å sikre dette. Redaktøren snakket blant annet om fiskerisoner/vernesoner, delelinje, farlig oljetransport langs kysten, og norsk suverenitetshevdelse på Svalbard, samt Forsvarets rolle i dette.

Paneldebatt og spørsmålsrunde

Fra venstre Bjørn Jacobsen (SV), Hans Kristian Amundsen (Nordlys) og Jan Petersen (leder Forsvarskomiteen). Under den påfølgende paneldebatten med Petersen, Amundsen og Jacobsen, ledet av general og veteran Aamodt, dreide mye seg om vern om fiskeri- og vernesoner. Men general og veteran Smedsrud, dreide debatten inn på luftovervåking og sikring av vårt luftrom i

Nord, ved hjelp av kampfly og radarer i vårt kontroll og varslingsystem. Redaktøren i Nordlys fremsto som en innsiktsfull og veltalende representant for pressen. Det var selvfølgelig også stor avstand mellom høyre og venstresiden i politikken. En morsom kommentar i den anledning kom fra Petersen: "Jacobsen og jeg har ofte debatter i dagsnytt 18, og det ender nesten alltid opp med at det er jeg som forsvarer Regjeringen".

Hvilke roller kan et kampfly fylle i fremtiden?

Brigader Morten Klever sjef Luftoperativt Inspektorat på Rygge, foredro om kampflyets strategiske rolle, sett i sammenheng med de generelle utviklingstrekk i samfunnet, nettverksbasert forsvar og effektbaserte operasjoner. Han presiserte at kampflyet har en viktig rolle i alle disse områdene. Stikkord om kampflyets fordeler: HØYDE-HASTIGHET-REKKEVIDDE, og GRADERT ILD TIL GRADERT VIRKNING. Klever nevnte blant annet viktigheten av kampflyets evne til rask informasjonsinnsamling, noe Forsvarssjefen også la vekt på i sitt innlegg.

Fagkompetansen

Foredragsholderne Stian Betten (LKSK/FFI) og Bill Sweetman fra Jane's belyste henholdsvis temaene "Technologi and Combat Aircraft", og "Will alternative technology replace manned combat aircraft?". De ga forsamlingen et innblikk i kampflyplattformens nåværende teknologiske nivå og avanserte løsninger, i tillegg til Sweetmans litt

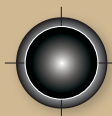
dypere dykk inn i fremtiden. Han argumenterte rundt muligheten for at ubemannede fly(UAV) en gang i nær fremtid vil kunne overta rollen til bemannede kampfly. Teknologien er så absolutt tilstede, men det ble ikke konkludert med om dette er en ønsket utvikling. En kombinasjon av UAV'er og kampfly ble av Sweetman lagt frem som en mulig operativ løsning.

Rørende politisk enighet

Ser man disse dagene under ett, kan man faktisk konkludere med at det hersker en rørende politisk enighet om at Forsvaret trenger et kampflyvåpen, og at investeringen i nye kampfly er nødvendig. Da gjenstår det bare å se om hvor raskt politikerne er i stand til å i tillegg bevilge penger til nye transportfly(C-130 Hercules) og maritime overvåkingsfly(P-3B Orion). Kun en av våre Hercules-maskiner er som kjent fortsatt flygbar, og det er bare et tidsspørsmål før Orionflyene ikke orker mer.

Meget godt gjennomført seminar

Luftkrigsskolen, kadettene og skolens kjøkken, skal ha ros for et meget godt gjennomført 3-dagers luftmaktseminar. Kombinasjonen av politiske og fagmilitært spennende foredrag og debatter, samt med god seminarledelse hele dagen, og musikkinnslag fra Luftforsvarets musikkorps, gjorde dette til en lærerik og positiv opplevelse.

Av Nils Vermund Gjerstad

Brev fra Iwo Jima

Am. krigsdrama

Med: Ken Watanabe, Kazunari Ninomiya, Tsuyoshi Ihara

Regi: Clint Eastwood

2 timer 25 min

Karakter: 6

Clint Eastwood sine to filmer om det blodige slaget ved øya Iwo Jima i Stillehavet hadde nylig premiere. Både *Flags of our Fathers* og *Brev fra Iwo Jima* regnes som noen av de beste krigsfilmene noensinne. Opp gjennom årene har Hollywood-legenden medvirket i en håndfull gode krigsfilmer. Selv har han også bakgrunn som soldat.

Flags of our Fathers handler om de seks amerikanske soldatene som reiste det amerikanske flagget, under kamphandlingene på den japanske vulkanøya Iwo Jima. Bildet er trolig et av de mest kjente propagandabildene fra andre verdenskrig. Eastwood utforsker hvem personene på bildet egentlig var, og hva som skjedde med dem etter slaget.

Brev fra Iwo Jima på sin side er basert på de mange brevene som general Tadamichi Kuribayashi (spilt av Ken Watanabe) skrev under slaget til sin familie hjemme i Japan. Med så godt som ingen japansk fly- eller marinstøtte i ryggen fikk han i oppdrag å lede de vel 22.000 japanske soldatene mot en overlegen amerikansk invasjon, som utgjorde mer enn 100.000 mann.

- Under arbeidet med research til *Flags of our Fathers*, ble jeg også mer og mer nysgjerrig på den japanske siden av konflikten, forklarer Clint'ern om hvorfor han har valgt å skildre det blodige slaget i Stillehavskrigen fra begge sider.

Legenden benekter at hans to filmer om Iwo Jima er ment som noen kommentar til krigen i Irak. - Disse ville jeg laget uavhengig av hva som skjer av politiske hendelser ellers i verden, sier Eastwood. - Men samtidig er det vanskelig å lage en krigsfilm

CLINT EAST

- en gammel kriger som aldri gir

BERLIN: - I den alderen jeg har kommet i lager jeg bare filmer som jeg har virkelig lyst til, sier Clint Eastwood. Med sine to siste filmer har Hollywood-legenden tilført mesterlige bidrag til krigsfilmsjangeren.

uten at man finner element som har paralleller til dagens konflikter.

Selv ble Eastwood innrullert i US Army i 1949 som en 19 år gammel spradebass, med ambisjoner om å studere musikk på universitetet i Los Angeles.

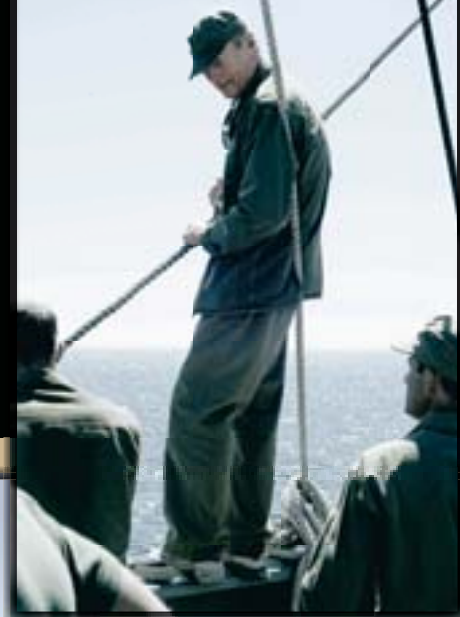
I hæren ervervet han seg andre viktige erfaringer, som har hatt stor betydning videre i karrieren. Selv om Clint var i rette alderen, ble han ikke utkommandert til Koreakrigen.

Det mest dramatiske som hendte med ham som soldat var at et fly han var med i havarte i Stillehavet, og tøffingen måtte svømme fem kilometer til land. Resten av militærtjenesten ble han satt til å være

svømmeinstruktør på rekruttskole.

Kamerater fra militæret var det også som rådet Eastwood til å bli skuespiller. Selv om han hadde andre planer fulgte han rådet, og i 1954 signerte den unge mannen kontrakt med Universal Studios i Hollywood. For å spille i lett underholdning med titler som *Revenge of the Creature* fikk han 75 dollar i uken.

Allerede i 1955 spilte Clint i sin første militærfilm. *Francis in the Navy* var en tidsriktig komedie, ikke stort bedre enn de øvrige b-filmene han medvirket i på den tiden. Men med tv-serien *Rawhide* ble han et kjent navn. Etter hvert var det spaghetti-westerns som sto på menyen. I 1968 ble

Fra filmen «Brev fra Iwo Jima».

WOOD

seg

han tildelt rollen som amerikansk løytnant i filmen Ørneredet, basert på Alistair MacLeans bestselger om elitesoldatene som skal befri en amerikansk general fra et SS-kontrollert slott.

I Kelly's heroes (1970) fremstilte han en mer opportunistisk og rufsete soldat på jakt etter nazi-gull bak fiendens linjer. Snart etter ble han en av de heteste navnene på stjernehimmelen, ikke minst på grunn av filmene om den hardkokte politimannen Dirty Harry.

Den mest personlige av Clint Eastwoods krigsfilmer er nok Heartbreak Ridge (1986), hvor han både gestalter hovedrollen og står for regien.

I rollen som aldrende krigshund er det

flere paralleller til hans egen karriere. Gunnery sargeant Tom Highway har vært med i US Marines-korpset helt siden Korea-krigen, og har et håp om å reise seierens fane i krig en siste gang før han pensjonerer seg. Sjansen får han når USA gjør sin største invasjon siden Vietnam-krigen, på øya Grenada, der venstrevridde krefter utførte et statskupp oktober 1983.

Men det er altså Eastwoods to siste krigsfilmer som regnes som hans definitivt beste. Flere har latt seg forbløffe over at 76-åringen glimter så sterkt til med kruttsterk skyts helt på tampen av karrieren. Selv forklarer Eastwood det slik: - Jeg lærer nok sent, men når jeg først lærer noe, kan jeg det til fingerspissene.

Krigsfilmene til Clint omhandler ofte heroisme, gjerne med en gransking av hva som skjuler seg bak begrepet "helt", slik som i Flags of our Fathers. Clint, som selv har blitt hyllet som en helt, både i militæret og i filmkarrieren, burde vite hva han snakker om.

- Å bli en helt er noe som ingen kan planlegge. Skjer det, så skjer det. I ekstreme situasjoner som krig, er man stort sett forvettskremt til å planlegge hva man skal gjøre. Ikke før etterpå skjønner man at det man gjorde, kanskje var en helteaktig handling. Når det skjer, føler man seg i hvert fall ikke som en helt, avslutter filmlegenden.

Som fortjent?

Søkertallene for opptak til Forsvarets krigsskoler er katastrofalt lave. Ved søknadsfristens utløp ligger det an til at det er en søker pr plass. Man fjorårets debatt om samme tema friskt i minne, kan vi vel bare forvente å få forklart at dette er en villet og forutsett utvikling det ikke er forbundet noen store problemer med. Det var budskapet i fjor da søkertallene også var katastrofalt lave. Merkelig nok var Forsvaret i fjor en av meget få, ja kanskje den eneste større arbeidsgiveren som ikke uttrykte at man hadde problemer med eller i det minste utfordringer med å rekruttere arbeidstakere i et presset arbeidsmarked.

Forsvarsdepartementet(FD) har som måltall at det skal være 6100 yrkesbefal og 3400 avdelingsbefal i Forsvaret i 2008, til sammen 9500. Forsvaret har lagt til grunn at for å komme inn på krigsskolen må man som hovedregel ha gjennomført grunnleggende befalsutdanning. Vanligvis vil derfor et avdelingsbefal ha 2-års GBU som kvalifiserende utdanning, men et yrkesbefal vil ha GBU og grunnleggende offisersutdanning (GOU), til sammen 5 år.

Basert på disse forutsetningene og tall fra Forsvaret har BFO har gjort beregninger som viser at dersom Forsvaret skal kunne rekruttere, utvikle og ha håp om å beholde tilstrekkelig mange befall, må vi hvert år utdanne så mange på GBU at ca 600 fortsetter i Forsvaret etter fullført utdanning. Hvis 75% av dem som begynner på GBU fortsetter i Forsvaret, vil vi måtte ha minimum 800 elevplasser hvert år. I dag er antall elevplasser ca 600 og antall elever enda lavere. For å kunne vedlikeholde et antall på 6100 yrkesoffiserer, må vi årlig tilsette ca 340. Antall elevplasser på krigsskolene i 2007 er ca 250.

Konsekvensene av å fortsette slik vi i dag setvner, burde skremme vettet av de fleste. Spesielt Hæren, som skal øke med 1000 ansatte

innen 2008. Men det er larmende stille. Generalinspektørene og sjef FLO påpeker at mangelen på befall er svært så tilstedeværende allerede i dag, befalet arbeider i gjennomsnitt 1,5 årsverk pr år og presset i arbeidsmarkedet vil vare en stund ennå. Kort sagt er situasjonen at vi er for få befall i dag og vi utdanner for få for fremtiden. Dette er meget alvorlig, men siden utviklingen er villet og detaljert regulert av Forsvaret selv, nærmer det seg en skandale. Dagens politikk har den virkningen at Forsvaret systematisk underbemannes og det kan ikke lenger aksepteres. Hvor mye mer må hver enkelt ansatt jobbe for å dekke opp for denne planlagte underbemanningen? Hvis ikke 1,5 årsverk pr år er nok, hva er det da?

Mange spør hva BFO har tenkt å gjøre med FDs beslutning om å justere ned gradsnivåene slik det er anbefalt i en rapport fra en intern arbeidsgruppe i FD og beskrevet i pet 15. BFO har vært meget kritisk til arbeidets innretning og konklusjoner. Utallige henvendelser er gjort og konsekvenser understreket. Forsvarssjefen har påpekt at det ville være fornuftig å se på saken i sammenheng med FS 07 før konklusjoner trekkes og oppdrag gis. Når FD likevel pålegger Forsvaret å gjennomføre eksersisen med å justere ned gradsnivåene i Forsvaret, kan ikke BFO gjøre annet enn å beklage. Vi har gjort det vi har kunnet gjøre, vi har påpekt det totalt ufornuftige og ulogiske i FDs pålegg, men må erkjenne at der intet er at hente har selv keiseren tapt sin rett.

For øvrig er det min mening at pet 15 bør trekkes tilbake og legges til gulning på et meget hemmelig sted.

didrik.coucheron@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Aune, Per Hermann	239	23 10 02 39	992 08 751
Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520
Danielsen, Lars Kristian	241	23 10 02 41	905 85 355
Engvin, Bjørn Erik	233	23 10 02 33	920 99 610
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698
Helgesen, Arild	247	23 10 02 47	934 99 445
Jacobsen, Guttorm	234	23 10 02 34	926 94 221
Kay, Eva	248	23 10 02 48	928 61 425
Omberg, Lars	240	23 10 02 40	920 91 238
Rudberg, Rune	236	23 10 02 36	934 20 377
Skyrud, Tom	245	23 10 02 45	473 87 648
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550
Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621

Omstillingstillitsvalgte/FLO

Tore Ulriksen	232	23 10 02 32	938 42 878
---------------	-----	-------------	------------

Områdetillitsvalgte

Flasnes, Jostein	0580-7374	77 89 73 74	970 49 710	Nord-Norge
Henriksen, Terje	0580-5365	77 89 50 71	970 48 101	Nord-Norge
Opdal, Jacob Are	0565-7394	75 53 74 63	924 23 022	Midt-Norge
Grøn, Kristian T.	0550-5232	73 99 52 32	918 52 277	Midt-Norge
Ledal, Rolf J.	0540-3486	55 50 34 86	934 62 716	Vest
Nordhus, Rune	0540-4010	55 50 4010	932 14 671	Vest
Nordset, Per Iver	0502-2006	62 40 20 06	992 22 076	Indre Østland
Bråten, Jo Arne	0502-8543	62 40 85 43	474 51 980	Indre Østland
Karlsen, Sten Rune	0520-7325	69 23 73 25	922 18 110	Viken
Sævik, Pål	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	Viken

Sentralbord

Telefax BFO

Dreier møterom	221	23 10 02 21
Tordenskiold møterom	223	23 10 02 23
Post-/pakkerom	227	23 10 02 27

220

Siv:

221	23 10 02 21
223	23 10 02 23
227	23 10 02 27

Mil: 0510 5694

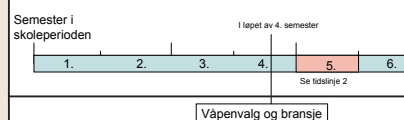
Disponeringsordningen for kadetter

I forbindelse med NAKA blei det gjort eit meget godt stykke arbeid omkring disponeringsordninga av kadetter. Dette arbeidet blei gjennomført av KAFO-landsstyre, leder NOFKA og med støtte frå BFO sekretariatet v/Rune Rudberg. Vi hadde som mål å få til ei enkel løysing på problemet, basert på samme regel/avtaleverk som FPT (Forsvarets personell-tjenester) forhold seg til i disponeringsprosessen. Tidslinjal som vist nedanfor, viser i tid når dei forskjellige prosessane skal skje. Her er det teke høgde for Forsvarets behov og kadettens ønske (sted eller type tjeneste). Som i alt anna her i verden, kan vi ikkje gjere alle til lags, men vi i KAFO og leder NOFKA var opptatt av

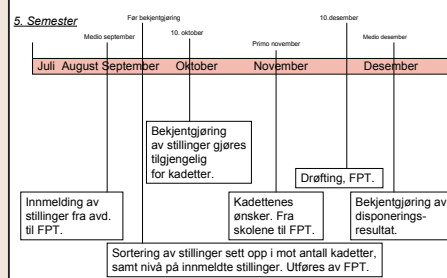
at prosessen fram til disponering skulle vere rettferdig og ordentlig. For basert på dette så kan lettare kadetter som ikkje har fått oppfylt sitt første ønske slå seg til ro med metoden brukt i disponeringa. For 3 veker sidan var leder KAFO og leder NOFKA hos FPT på gjennomgang av tidslinjal og den vart svært godt motteken, og leder FPT ville søke å bruke denne modellen allereie til høsten 07. KAFO er svært godt fornøgd med dette og set pris på at vi blir hørt i saker som angår oss som kadetter.

 Tomas Bakke,
leder KAFO

Tidslinje 1: disponeringsprosess

Tidslinje 2: disponeringsprosess

Hvordan håndteres befalet som ikke har fast stilling?

Det være seg de som er ferdig med tjeneste i utlandet, ferdig med videregående officersutdanning (VOU) eller annen utdanning og ikke har konkurrert seg til stilling. Dette er ett av flere spørsmål som BFO mottar i forbindelse med rundene som går i disse dager. Situasjonen er jo slik, at dersom man konkurrerer seg til ny stilling, er alt såre vel. Dette er imidlertid ikke alltid tilfelle, og man er således noe usikker på hva fremtiden vil bringe.

I de tilfeller der man ikke har noen stilling,

vil man i praksis være Befal uten stilling (BUS) eller Befal uten fast stilling (BUFS). Denne kategorien befal behandles etter Tjenestemannsloven, og hvordan man da skal forholde seg, er beskrevet i FPH, del B og skal ikke gjengis her. Men, det er viktig å påpeke at man fortsatt har sitt tilsettingsforhold intakt, eksempelvis som Kaptein i Hæren.

For å ivareta de som enten er BUS eller BUFS best mulig, kanskje spesielt de som

har tjenestegjort i utlandet, har vi en avtale med arbeidsgiver v/Forsvarets Personelltjenester (FPT) der de går i dialog med den enkelte for å finne gode løsninger for dette befalet så tidlig som mulig.

BFO er av den oppfatning at en slik dialog, der familie og bosted er viktige faktorer, vil kunne ivareta den enkelte best mulig.

 Rune Rudberg
Forhandlingsleder BFO

Kaptein ledig for oppdrag!

Leder du en avdeling i Forsvaret som har behov for en allsidig "ekstra hånd" i møte med en hektisk hverdag?

Er du villig til å være litt utradisjonell?
Kanskje jeg kan bidra med det du trenger?

Jeg er yrkesoffiser i Luftforsvaret, for tiden i permisjon for å følge min kone til utenlandstjeneste i USA. Jeg er en energisk og entusiastisk person som trenger nye utfordringer i hverdagen.

Med utgangspunkt i godt utstyrt hjemmekontor i USA kan jeg bidra i de fleste sammenhenger. Jeg er heller ikke redd for å reise litt.

Har allsidig tjenesteerfaring fra inn- og utland. FSTS I, LKSK I og II, Master of Management fra Handelshøyskolen BI, Cand. Mag. fra Universitetet i Oslo. Svært gode tjenesteuttalelser.

Kjernekompetanse: Personalstrategi, endringsledelse, kompetanse/utdanning, sikkerhetspolitikk, arbeidsjus, organisasjonskommunikasjon, rekruttering. Meget gode språkkunnskaper i engelsk, snakker muntlig fransk.

Er åpen for ulike former for engasjement/ansettelsesforhold.

Kaptein Eystein Kvarving –klar til tjeneste.

For mer informasjon – ta kontakt med kapt Eystein Kvarving:
ekvarving@gmail.com

BFOs utsendte medarbeider, Guttorm Jacobsen, besøker stadig nye steder for å vurdere muligheten for å verve nye medlemmer. Turen gikk som dere ser til Spitsbergen. BFO har overtatt HVs gamle slagord "Over alt – alltid!"

Særavtale Utland – nye satser

Særavtale om økonomiske vilkår for personell som tjenestegjør ved stasjoner og NATO-staber i utlandet – endrede satser. På et drøftingsmøte den 15. februar 2007, drøftet partene de nye satsene på utenlandstillegget. Satsene er justert opp med henholdsvis 5.000 og 10.000 kroner. Satsene for New York og Tyrkia er uendret. De nye satsene får virkning fra 1. januar 2007.

Sperrefrist ved søknad på stillinger

Gjør deg kjent med forvaltningsbestemmelserne vedrørende SPERRE som sier; "Der befal søker stillinger på samme gradsnivå innen 3 år, skal tjenestegjørende enhet gi en vurdering (påtegning) på villighetsblanketten, om sperrefristen anbefales opphevet, eller ikke".

Hva betyr dette for deg!

Med mindre en ikke har hatt en stilling i minimum 3 år med lik grad som de stillingene en har levert villighet mot, eller at arbeidsgiver i sin påtegning har anmodet om at sperre oppheves (gjørne med en begrunnelse), så vil arbeidsgiver(v/FPT) normalt sperre deg mot de aktuelle stillingene på samme gradsnivå. Dette innebærer i praksis at du ikke kan konkurrere på stillinger på samme gradsnivå, uavhengig om du mener du er best kvalifisert for stillingen.

- Sperrefrist gjelder ikke, mot opprykksstillinger (f.eks når en fenrik søker en løytnantsstilling)
- Bestemmelsene vedrørende bruk av sperrefrist, er like for både avdelings- og yrkesbefal
- Sperre gjelder ikke engasjert befal som søker tilsetting som avdelingsbefal
- Bestemmelsen omhandler ikke tilsatt befal (A/Y), som ikke "eier" en fast stilling.

Hvis tjenestegjørende enhet i forbindelse med sin påtegning, ikke omtaler bruken av sperre, tilsier forvaltningspraksis at sperre benyttes. Hva bør du gjøre, hvis du vurderer å levere villighet?

Gå inn på Forsvarets Intranett "Personell, Økonomi og Styringsportalen", ledige militære stillinger, Disponeringsomgang 2007 og les dokumentet "Overordnede retningslinjer for Disponeringsomgangen 2007". Be deretter om en samtale med din avdelingssjef (den som eventuelt skal gi påtegning), og få avklart om avdelingen vil anmode om sperre vil bli nyttet eller ikke.

Ta ansvar for egen fremtid!

 Jo Arne Bråten
Major OTV for BFO
Region Indre Østland

Forsikringer under tjeneste i internasjonale operasjoner

Skal du tjenestegjøre i internasjonale operasjoner er du omfattet av ykesskadeforsikringen etter Hovedtariffavtalens (HTA) fellesbestemmelser §§ 23 og 24.

Etter forhandlinger mellom Arbeids- og administrasjonsdepartementet (nå Fornyings- og administrasjonsdepartementet) og hovedsammenlutningene er man enige om en Protokoll som fastsetter egne forsikringsordninger ved tjeneste i internasjonale operasjoner. Ordningen tar utgangspunkt i HTA, fellesbestemmelser §§ 23 og 24, hvor maksimumserstatning settes til 65 G (65 X kr 62 892.- = 4 542 980.-).

Vi minner også om at BFO-pakken dekker tjeneste i internasjonale operasjoner. Det er her viktig å merke seg at den enkelte må melde via E-post til post@bfo.no om personalia, tidsrom og sted for tjenestegjøring. Nærmere informasjon om forsikringer, finner du ved å logge deg inn på www.bfo.no Du kan også ta kontakt med vår utenlandsgruppe som kan svare på de fleste problemstillinger knyttet til tjeneste i internasjonale operasjoner (på websiden under regioner/utland).

BFO orienterte Hærens befalelever

Det er ikke lett å få samlet befalelevne i Hæren, fordi all fagutdanningen skjer ved bataljonene. Men onsdag den 14. februar, var første pulje fra sommerkullet samlet på Rena. Organisasjonene orienterte om seg selv, og BFO valgte som vanlig en saklig og informativ linje.

Dette var noe som tydeligvis falt i smak, for mange ga BFO tillit ved å melde seg inn uten å bli stappet full av "stæsj". Tonen var svært god, og det kom opp mange utfordringer som elevene har i sin hverdag. Det var også gledelig at de viste oppriktig engasjement i dagsaktuelle problemstillinger. Dette så utvilsomt ut til å bli gode befals-
emner!

I løpet av ytterligere to uker kommer nye

Markeds- og rekrutteringsansvarlig BFO, løytnant Lars Kristian Danielsen orienterte.

elever fra andre avdelinger innom skolen. Disse vil også møte et sterkt BFO-apparat av tillitsvalgte som kan gi svar og veilede våre fremtidige befalingsmenn.

 per.iver.nordset@bfo.no

Årsmøte i BFO Ramstein/Tyskland

Det ble avholdt årsmøte ved lokalforeningen i Ramstein torsdag 1 febr 07. Lokalforeningen er en del av BFO Region Utland og har 20 medlemmer som tjenestegjør ved hhv Component Command (CC) - Air HQ Ramstein, CC- Land HQ Heidelberg, NATO School – Oberammergau, Euro NATO Training Engineer Centre (ENTEC) – Munchen, International Special Training Centre (ISTC) – Pfullendorf, NATO Maintenance and Supply Agency (NAMSA) – Luxembourg og Joint Force Training Centre (JFTC) – Bygdoszcz i Polen.

Det nye styret består av Ole J Iversen (leder), Ulf Larsen (nestleder) og Sven Bjerke (styremedlem).

Etter årsmøte holdt Per Hermann Aune, forhandlingsleder BFO, orientering om aktuelle saker og fikk med viktige innspill på flere områder. De mest aktuelle sakene BFO Ramstein tok opp på møtet var; Praktiseringen av lønnsfastsettelse (HTA § 2.3.8) oppleves som feil i utgangspunktet, og mye av en begrenset pott til årlige 2.3.3-forhandlinger må brukes for å rette opp skjevheter som burde vært løst ved tilsetning. Videre må kompensasjonen ved øving i utland justeres ift øving i Norge. BFO Ramstein ser også frem til en mer formalisering av Region Utland, samt at BFO nå snart vil dedikere tydeligere en tillitsvalgt for oppfølging av medlemmer som tjenestegjør utenfor Norge.

 Av Ole J Iversen
Lokalforeningsleder
BFO Ramstein

 offisersbladet
1947-2007 **60 år**

Vinnere av gavekort

Egil Strømsvåg
Jan Gottwaldt Nærup
Mette Qvigstad

Inkluderende arbeidsliv

Torsdag 1. mars ble første møte i IA referansegruppen gjennomført.

Referansegruppen består av representanter fra arbeidstakerorganisasjonene og sentrale nøkkelpersoner innenfor arbeidet med IA i Forsvaret. Gruppen ledes av Nils Petter Hauge i Forsvarets personelltjenester. Referansegruppen skal være et rådgivende organ for IA styringsgruppen. Styringsgruppen ledes av direktør Johan Wroldsen. Agenda på det første møtet besto av følgende:

Gjennomgang av mandat og møtestruktur:

Referansegruppen skal som nevnt innledningsvis være et rådgivende organ innen alle relevante fagområder i IA. Innledningsvis vil det være viktig å få på plass alle praktiske forhold med skjema, blanketter og rutiner for registrering. I neste fase vil det være naturlig å fokusere på utviklingen og effekten av IA arbeidet og innarbeide rutiner for oppfølging og videreutvikling av dette. Gruppen legger opp til å møtes ca 4 ganger i året.

Oppfølging av sykefravær:

Gruppen diskuterte ulike oppfølgingsrutiner av sykemeldte, slik det er beskrevet i IA avtalen. Malen for oppfølging ble gjennomgått og BFO mente at denne danner et generelt godt utgangspunkt for det videre arbeidet

med oppfølging av sykefravær. BFO mener videre at man må legge opp til effektive rutiner med elektronisk registrering, innenfor dagens personellsystemer, slik at dette ikke blir en forvaltningsmessig utfordring.

Skjema for egenmelding

I dag eksisterer det mange ulike egenmeldingsblanketter ved Forsvarets avdelinger. BFO støtter derfor forslaget om å innføre en fellesblankett for hele FMO. Blanketten gjøres elektronisk tilgjengelig og gir utgangspunkt for den lovpålagte innrapporteringsplikten til myndighetene. Flere kjente problemstillinger ble diskutert, blant annet de som i dag faller utenom registreringsregimet, eksempelvis store deler av de som til enhver tid tjenestegjør i utlandet. For at Forsvaret skal kunne etablere en troverdig oversikt over sykefraværet, og jobbe kvalitativt for å redusere dette, er det viktig at alt sykefravær rapporteres.

Delmål 2 i IA avtalen

Delmål to i IA avtalen omhandler forhold knyttet til å rekruttere og beholde personell med ulike former for nedsatt funksjonsevne. I dagens situasjon er det en selvsagt utfordring å rekruttere militært personell med nedsatt funksjonsevne. Dette har sin bakgrunn i de

helsemessige krav som alt militært personell er underlagt. Dette i tillegg til den generelle beordringsplikten og de krav som settes til alt personell i intops og øvrig tjeneste i utlandet. På sivil side i FMO vil det være mulig å rekruttere personell med nedsatt funksjonsevne.

Forsvarets nye innretning, med et betydelig økt fokus på tjeneste i internasjonale operasjoner, vil øke sannsynligheten for at kategorien personell med nedsatt funksjonsevne vil øke i omfang. BFO understreker med bakgrunn i dette behovet for et økt fokus på å ivareta og inkludere denne gruppen i fremtidens forsvar. Et realistisk ambisjonsnivå den første tiden vil etter BFO's oppfatning være å satse på å beholde og tilrettelegge for de som i dag har, og i fremtiden vil få ulike former for nedsatt funksjonsevne. Det primære skal være å tilrettelegge for den enkelte i nåværende stilling, men også at de kan tilbys annet arbeid i FMO.

Avslutningsvis vil jeg på BFO's vegne få uttrykke en optimistisk tro på at dette arbeidet bidrar til et økt fokus på sikkerhet og trygghet for alle ansatte i FMO, som rammes av ulike former for sykdomsfravær.

 Av Lars Omberg

Mellomoppgjøret 2007 - demp forventningene

Tore Eugen Kvalheim, leder av YS.

I flere reportasjer utover våren har sentralbanksjefen blitt sitert på at det skal bli en solid vekst i kjøpekraften, de neste tre år. "Nå er det lønnstakernes tur, eiere og arbeidsgivere må punge ut," spår sentralbanksjef Gjedrem.

Reallønnen vil stige med hele 3,75 prosent i år, men også i 2008 og 2009 skal veksten i reallønnen bli bedre enn i de to årene som ligger bak oss. I alt vil kjøpekraften målt ved reallønnen stige over 9 prosent på tre år. Stort sett alle typer media følger på og lager regnestykker som etterlater et inntrykk av at alle lønsmottagere vil få et tillegg på minst fem prosent i år. Dette må vel være kjempebra, vil de aller fleste tenke. Dette er så nært opp til paradisiske tilstander som en tillitsmann kan tenke seg å komme.

Problemet er at media opererer med tallstørrelser som ikke har rot i virkeligheten. De tar ikke hensyn til hvordan tariffoppgjørene gjennomføres, og tar overhodet ikke hensyn til grunnlaget for oppgjøret. I Staten er det et relativt stort overheng fra i

fjor, slik at faktisk halvparten av en ramme på fem prosent kan være spist opp før forhandlingene starter.

Leder for YS, Tore Kvalheim sier det på følgende måte:

"Det skapes et inntrykk av at tusenlappene flagrer rundt ørene på norske arbeidstakere. Det er ikke sant. Det er viktig å bidra til at landets konkurransevne ikke svekkes og at det stimuleres til ny verdiskapning, både innenfor privat og offentlig sektor. Mellomoppgjøret må understøtte målet om full sysselsetting samtidig som det gir en positiv reallønnsutvikling for alle YS' medlemsgrupper",

Andre sentrale fagorganiserte sier akkurat det samme; man er engstelig for en ny jappetid med overdreven pengebruk. Norges Bank prognostiserer at økonomien er ut av styring. Derfor blir hovedoppgaven i vårens lønnsoppgjør å holde igjen slik at lønnstilleggene ikke blir for høye. Lærdommen fra forrige gang norsk økonomi sporet fullstendig av, rundt 1990, sitter

Fryser på jobb

Iskalde kontorer og støyp problemer, gjør arbeidsdagene utrivelige for mange ansatte i det nye forsvarsbygget på Akershus Festning. Hovedverneombudet for arbeidstakerne i bygget, og Forsvarets Hovedverneombud er koblet inn i saken. Det viser seg at arbeidstakere i kuldeperioder, ikke har mer en 12-15 grader på arbeidsplassene sine.

Kilder Offisersbladet har vært i kontakt med, sier at mange sliter med det dårlige arbeidsmiljøet i forsvarsbygget på Akershus Festning, der Forsvarsstaben og Forsvarsdepartementet er samlokalisert.

Kaldt

De tekniske løsningene på bygget sørger nemlig for nattsinking av temperaturen, men sliter i følge Offisersbladets kilder, med å få temperaturen opp igjen til normalt nivå. Med yttertøyet på og fortsatt ikke mer enn 15 grader ved lunsjtider, har enkelte i følge våre kilder, valgt å forlate bygget, og gå hjem.

Støy

Et annet problem er støynivået i store deler av bygget. Det er en kjennsgjerning at mange større bedrifter på grunn av dårlige erfaringer, har gått bort ifra åpne kontorlandskap. I det splitter nye kontorkomplekset, har Forsvarsbygg likevel i stor grad benyttet en slik løsning. Kombinasjonen av stor takhøyde i deler av bygningsmassen,

og utstrakt bruk av bygningsmaterialer som betong, stein og glass, har ført til frustrerende mye støy og resonnans for de ansatte. Dette forsterker seg naturligvis når man sitter i åpne kontorlandskap.

Offisersbladet mener at et minimumskrav burde være at de ansatte har normal innetemperatur på jobben, samt mulighet for å kunne sitte noenlunde uforstyrret.

fortsatt godt. Fagbevegelsen vil selvfølgelig at medlemmene skal få være med på en økonomisk fest, men festen må ikke bli utagerende, for hvis den blir det vil den ganske brått bli avbrutt.

Den lave prisstigningen, som ser ut til å fortsette også resten av 2007, har langt på vei innfridd kravet om økt kjøpekraft før forhandlingene er i gang. Hvis partene er enige om moderasjonslinjen vil det bidra til å sikre en fest som alle som er i arbeid kan delta på, og i tillegg vil stadig flere bli invitert til å delta (les: komme i arbeid). Vi skal ikke stå med lua i hånda! Det skal forhandles om lønnstillegg i år også!

Hensikten med denne artikkelen er å fortelle at det er viktig at man ikke baserer forventningene sine på unyanserte medieoppslag. Selv uten nye lønnstillegg vil folk flest få mer å rutte med i 2007 på grunn av et stort overheng og en lav prisutvikling.

WEST FLYTTEBYRÅ

*Når det gjelder alle
dine kjæreste eiendeler...*

Vi frakter;

- Norge rundt
- Internasjonal flytting
- Minilagring
- Renhold

Flytteplanleggeren

Telefon 815 22 033 • 917 25 000

Konsekvensene av PET 15

BFO er bekymret for konsekvensene av de tiltak og oppdrag som er gitt i PET 15. Disse vil få store personellmessige konsekvenser, og ikke minst organisatoriske konsekvenser og utfordringer for Forsvarets militære organisasjon (FMO) i forhold til å rekruttere og beholde et kompetent og motivert befalskorps.

Forsvarsdepartementet (FD) ga i Presiseringer, endringer og tillegg nr 15 (PET 15) til Iverksettelsesbrev for Forsvarets militære organisasjon (IVB FMO) for 2006 en rekke oppdrag til Forsvarsstaben om endringer i personell- og gradsstrukturen. Tiltakene vil etter FD's oppfatning sikre en personellstruktur som til enhver tid er i balanse med Forsvarets skiftende oppgaver, og skal være implementert innen utgangen av 2008.

PET 15 har vært på høring hos Forsvarsstaben og arbeidstakerorganisasjonene før den ble iverksatt. BFO hadde i likhet med de øvrige høringsinstanser mange kritiske kommentarer til de foreslåtte tiltak, uten at FD valgte å ta hensyn til dette.

I tillegg til PET 15 er det foretatt enkelte justeringer i "Direktiv for implementering av lov om personell og justert befalsordning" (BO-direktivet). De mest dramatiske tiltakene er som følger:

Endringer i personellkategorier ift dagens situasjon:

(Årsverksrammen på 15000 ligger fast, mens stillingsrammen er satt til 15300)

- Antall yrkesbefal skal reduseres fra ca 6920 til 6100
- Antall avdelingsbefal skal øke fra ca 1100 ved utgangen av 2006 til 3400 (I tallet 3400 inngår også evt behov for kontraktsbefal)
- Utdanningsvolumet ved Grunnleggende befalsutdanning (GBU) settes til ca 600 pr år
- Antall vervede skal øke fra ca 1000 til 1500
- Antall sivile skal reduseres fra ca 5500 til 3700

BFO er svært kritisk til reduksjonen i antall yrkesoffiserer, da Forsvarets behovet for kompetanse, erfaring og kontinuitet synes større enn på svært lenge. BFO forutsetter at reduksjonen i "overskuddet" av antall yrkesbefal ikke vil kunne få effekt på kort sikt, da dette må reguleres

gjennom naturlig/tilfeldig avgang. Det vil imidlertid på kort sikt kunne få rekrutteringsmessige konsekvenser. Gjennom justert befalsordning mistet befalet rett og plikt til yrkestilsetting etter gjennomført krigsskole. At dette er et av de forholdene som har resultert i sviktende rekruttering til offisersyrket synes åpenbart, og ytterligere reduksjon i mulighetene for yrkestilsetting vil naturlig forsterke denne utviklingen.

BFO er videre kritisk til måltallene for antall avdelingsbefal i 2008, som innebærer en nettotilgang på ca 2000 avdelingsbefal. I hovedsak rekrutteres avdelingsbefal fra GBU, og skal man lykkes med tilfredsstillende rekruttering til både avdelingsbefalsordningen og krigsskolene må kvotene og rekrutteringen til GBU økes betydelig.

Endringer i gradsrammene ift dagens situasjon:

PET 15 gir også nye rammer for antall stillinger på de ulike gradsnivå i FMO, og innebærer en gradsreduksjon på de fleste nivå. FD, FB, FFI, NSM og E-tj er ikke omfattet av rammene. Tabellen under viser endringene for yrkesbefal:

Grader	Nå-sit (u/Etj)	PET 15 rammer	Brutto endring	Endringsbehov akumulert
Gen/Adm	1	1	0	0
GL/VA	3	3	0	0
GM/KA	17	13	4	4
Brig/Fkom	42	33	9	13
OB/KOM	148	114	34	47
OL/KK	824	570	254	301
Maj/OK	2082	1380	702	1003
Kapt/Kapltt	2958	2266	692	1695
LT/Fenr	845	1722	-877	818

Forklaring til tabellen:

Brutto endring beskriver forskjellen mellom nå-situasjon og rammene for de ulike gradsnivå gitt i PET 15. Men siden stillingen bare skal justeres ned og ikke fjernes, vil det reelle endringsbehovet akkumuleres og få dramatiske konsekvenser på de lavere gradsnivå. Som et

Rekordlav søkning til Forsvarets krigsskoler i 2007

Etter at den utsatte søknadsfristen til årets krigsskoleopptak gikk ut 9.mars viser det seg å være et meget lavt antall søkere til krigsskolene.

Etter det BFO erfarer er årets tall det laveste siden krigsskolene ble etablert. Det grunnleggende spørsmålet er hvorfor norsk ungdom ikke lenger velger krigsskoleutdanningen. En utdanning som har vært en merkevare for Forsvaret de siste tiårene.

Siden omleggingen av utdanningsordningen i 2005 har søknadstallene til krigsskolene bare gått nedover. De lave tallene har sannsynligvis ingen enkeltstående forklaring, men BFO mener allikevel at det er naturlig å se på hvordan etableringen av ny grunnleggende befalsutdanning (GBU), og avdelingsbefalsordningen virker inn på rekrutteringsgrunnlaget til krigsskolene.

Når Forsvarsstudien 07 (FS 07) nå jobber videre med eventuelle endringer og justeringer til utdanningsord-

ningen, mener BFO at det er avgjørende at det tenkes helhet, og at det ikke legges opp til kortsiktige tiltak som på lang sikt vil kunne forringe kvaliteten på den merkevaren forsvarets utdanning bør være. Opprettholdelse, og en forsterkning, av dagens tre krigsskoler samt en reorganisering av den nåværende GBU ordningen vil være viktige tiltak i riktig retning.

Med bakgrunn i de stadig synkende søknadstallene til forsvarets krigsskoler, etterlyser BFO nå en helhetlig handlingsplan fra Forsvarssjefen, som igjen kan bidra til å gjøre krigsskoleutdanningen til et attraktivt alternativ.

I januar 2007 overleverte BFO en egen anbefaling til FS 07 om utdanning. Den kan leses i sin helhet på bfo.no og kan tilsendes ved henvendelse til BFO sekretariat.

 Lars Omberg

eksempel vil en reduksjon av 4 stillinger på GM/KA nivå til Brig/Fkom resultere i at det blir 46 stillinger på dette nivået og et endringsbehov på 13 Brig/Fkom stillinger for å nå den nye rammen på 33. Akkumulert vil dette innebære at det er behov for å nedjustere gradsnivået på ca 1700 Kapt/Kapltt-stillinger til løytnant.

For LT/Fenr stillinger viser brutto-endringene et underskudd på 877 stillinger, men med det akkumulerte overskuddet på 1695 Kapt/Kapltt stillinger, vil det også på dette nivå være et overskudd på 818 stillinger (Tilsv overskudd av yrkesbefal).

Justeringen av gradsstrukturen skal i første rekke skje innenfor stab- og støttfunksjoner. FST er nå i ferd med å utarbeide gjennomføringsdirektiv for justeringene, hvor prosessen beskrives og stillinger identifiseres. Dette arbeidet skal være slutført innen 1 juli 2007, og da starter implementeringen av gradsjusteringene som skal være slutført innen 31 desember 2008.

På kort sikt vil endringene ikke få personellmessige konsekvenser for det personellet som er disponert i stillinger som blir berørt av gradsjusteringene, da disse gjennom sikringsregler beholder sin opprinnelige grad og lønn selv om stillingen blir justert ned. Hva dette betyr på lengre sikt i forhold til blant annet lønnsutvikling er mer usikkert. Likeledes hvilke konsekvenser dette får når dette personellet på et tidspunkt skal søke nye stillinger og blir tvunget til å søke stillinger på lavere nivå på grunn av at det ikke er nok stillinger på eget gradsnivå.

Som vist i tabellen over vil det bli et stort overskudd av befal på de ulike gradsnivå, og aller størst på de laveste gradsnivåene. Dette vil nødvendigvis få konsekvenser for den enkelte i forhold til fremtidige (vertikale) karrieremuligheter. I dag er forvaltningspraksis ved søknad på stilling at man skal være vesentlig bedre kvalifisert enn søkeren som allerede innehar graden, når man søker stillinger som innebærer opprykk. Med ca 1700 kapteiner tjenestegjørende i løytnantstillinger, sier det seg selv at muligheten for en normal og forventet karriereutvikling, spesielt for fenriker og løytnanter, blir svært begrenset i mange år fremover.

Etter BFO's oppfatning vil gradsjusteringene få dramatiske konsekvenser i mange år fremover, i forhold til å kunne rekruttere og beholde et kompetent og motivert befalskorps.

Bruk av korporals- og sersjantsgrad

PET 15 fastslår at sersjantsgraden med virkning fra 1. januar 2008 (senere utsatt) skal benyttes som ren befalsgrad for befal som har fullført praksisåret av Grunnleggende befalsutdanning (GBU).

Videre skal korporalsgraden benyttes på elever i praksisåret GBU, hvor korporalene fortsatt skal ha et ansettelsesforhold som midlertidige tjenestemenn i henhold til Tjenestemannsloven § 3.2.d. Korporalsgraden kan dessuten nyttes for vervede mannskaper i ledende funksjoner, mens visekorporalsgraden innføres som eneste ledende grad for menige mannskaper inne til førstegangstjeneste.

Endringene i gradsnivået under plikttjenesten GBU var planlagt iverksatt for de som startet GBU sommeren 2007. Dette er nå utsatt til 2008, og Forsvarsstudien 2007 (FS 07) har fått i oppdrag å utrede hvordan dette kan/bør innføres og konsekvenser av dette. Inntil denne utredningen foreligger, er det for tidlig å si noe om hvilke konsekvenser dette får i forhold til lønn, tillegg, ansvar, oppgaver, status ift vervede/lærlinger, osv under plikttjenesten. Men uansett vil en innføring av korporalsgrad under plikttjenesten av GBU etter BFO's syn forringe den merkevaren GBU har representert, og derigjennom få rekrutteringsmessige konsekvenser. Ytterligere forringelse av vilkårene under plikttjenesten, vil forsterke denne effekten.

Avslutning

BFO beskriver i det ovenstående kun fakta i forhold til de viktigste tiltakene i PET 15 og justert BO-direktiv, og da de tiltakene som etter BFO's oppfatning vil få størst konsekvens i forhold til å kunne rekruttere og ikke minst beholde et kompetent og motivert befalskorps. At det også vil bli konsekvenser utover de rekrutteringsmessige er åpenbart, men disse vil i stor grad være avhengig av hvordan arbeidsgiver velger å implementere tiltakene.

I en situasjon hvor hele FMO har et stort underskudd på motivert personell med riktig kompetanse, er det neppe disse tiltakene Forsvaret trenger nå!

Tom Skyrud

Regionstyremøte i region Utland

Region Utland gjennomførte styremøte 27 februar i SHAPE Club. Tilstede var styremedlemmer fra Tyskland, Danmark, England og selvfølgelig Belgia, foruten forhandlingsleder Jimmy Bjerkansmo fra BFO sentralt.

Kaptein Vidar Sulland åpnet møtet og forklarte litt om bakgrunn for opprettelse av BFO Region Utland.

Kontreadmiral Røen, Norwegian NMR SHAPE, ønsket møtedeltagerne velkommen til et produktivt møte og var positiv til etablering av Region Utland, som forhåpentligvis vil minske avstanden mellom sentrale saksbehandlere og

uteavdelingene. Admiralen har erfaringer fra 8 år i utlandstillinger de siste 20 år og ga refleksjoner innen flere områder basert på utviklingen i Forsvaret:

- Nedtrekk i antall utenlandstillinger kontra økt engasjement
- Holdningen om at "man har det så godt i utlandet"
- Beordringsoppgjøret 2007, der 50% ikke har fått ny stilling hjemme på runde 1. Hvilken prioritering bør det være for de som skal hjem?
- Lav lønn på alle utenlandsstillinger med manglende drøftingsmulighet i utlandet ifm kunngjøringer

Foruten en rekke orienteringer, blant annet fra BFOs lederkonferanse 2006, og "ting i tiden" hjemmefra, ble det foretatt valg av leder og nestleder til regionen.

Kaptein Vidar Sulland ble valgt til

regionstyreleder, mens major Jo Petter Ydstie ble valgt til nestleder.

Oberst Jahr og OK Nikolaisen fra BFO Belgia som representerte Region Utland på lederkonferansen 2006 ga en reflektert og god presentasjon om deres inntrykk og erfaringer fra konferansen.

Følgende ble diskutert:

- utdanningsordningen (livslang læring, overutdannet, overbetalt yrkesgruppe, sosial dumping etter innføring av Avd bef ordningen osv som er påstander BFO må forholde seg til)
- utenlandsoperasjoner (for/mot gamle Jahr-modellen kontra dagens ordning, beordringsplikten osv)
- GBU ordningen

BUNKRING PÅ DY

TYSKLAND: Forrige uke foretok KNM Fridtjof Nansen sin første bunkring av drivstoff til sjøs.

Slangen mellom skipene fører 100 liter drivstoff i sekundet, og samtidig kan vann og helikopterdrivstoff fylles.

Av Svein Dale Soleng og Tor Håkon Svanes
Foto Sjøfosvaret

- På grunn av det forestående oppholdet i USA var det nødvendig å få prøvd utstyret, og se at alt fungerte, forteller operasjonsoffiser Frode Røte.

-En slik øvelse er vanskelig å få til, for det krever at en har et fartøy som er spesialbygd for dette. Det krever en rigg for å få sendt over kabelen og slangene, forteller Røte. Vi sendte ut forespørsler til flere nasjoner, og fikk positivt svar fra Tyskland. Vi drog dit spesielt for å gjøre dette.

Under overføringen lå KNM Fridtjof Nansen bare førti meter fra det tyske marinefartøyet FGS Spessart. Drivstoff slangen ble sendt over, og bunkringen ble gjennomført. Operasjonen ble gjennomført to ganger, og andre gang var vesentlig mer effektiv enn første.

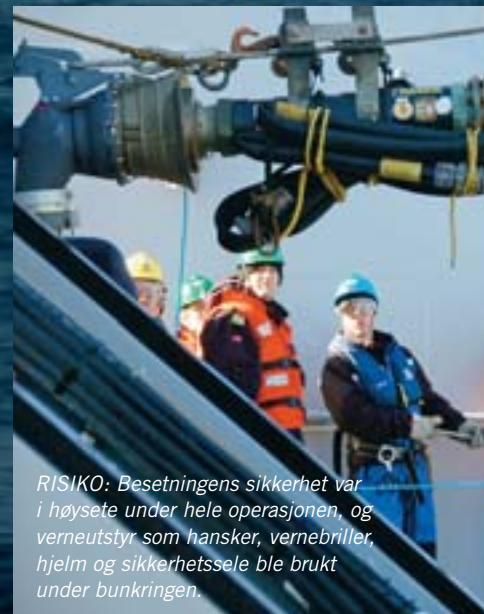
- 25 mann er i arbeid på dekk, med fargekodete hjelmer, alt etter hvilke oppgaver de har. Men personell i maskinrommet, operasjonsrommet og på bro er også involvert, så cirka 70 % av besetningen var involvert i hele operasjonen, forteller båtsmann Svein Hugo Flem.

Flem har tidligere vært båtsmann på Oslo-klasse fregattene, og har vært med på mellom 150-200 bunkringer til sjøs.

- Jeg har sett at veldig mye kan gå galt, men dette gikk svært bra, skryter han

- Fylling av drivstoff til sjøs er en av de mest risikofylte operasjonene en kan gjøre. Det er store krefter i sving og fartøyene ligger svært nær hverandre, forteller Røte.

11. april drar KNM Fridtjof Nansen til USA for å sertifisere våpensystemene. Under oppholdet på vestkysten av USA vil all bunkring bli gjennomført til sjøs.

RISIKO: Besetningens sikkerhet var i høysete under hele operasjonen, og verneutstyr som hansker, vernebriller, hjelm og sikkerhetssele ble brukt under bunkringen.

PT VANN

VELLYKKET: -Operasjonen var en så stor suksess at det ikke er behov for flere tester før vi drar, forteller Flem.

Av **John Berg**, forsvarsanalytiker
Foto: Forsvarets Mediesenter

Når kommer Forsvaret skikkelig på banen i spørsmålet om klasevåpen? Hittil er saken styrt av forskere og politikere med marginal kjennskap til militære operasjoner.

Saken har dessuten en annen, viktig side: Valgte Norge en klok linje med pensjonsfondets utsalg fra forsvarsindustrier som er involvert i produksjon av klase- og atomvåpen? Eller er kanskje verden så ugrei at den overså det etiske råds gode hensikter?

Vladimir Putin

I fjor sommer begynte det å versere rykter blant internasjonale forsvarsanalytikere om at den russiske statskontrollerte banken VTB (Vneshtorgbank) hadde kjøpt seg opp til mellom 4,6 og 4,8 prosent i det store vest-

europiske, sivil-militære konsernet EADS, der Norge som kjent hadde solgt seg ut. 8. september bekreftet VTB at banken satt på 5,02 prosent i EADS. En utenrikspolitisk talsmann for president Vladimir Putin, Sergei Prikhodko, snakket om videre oppkjøp til "blokkerende andel", men under sitt besøk i Frankrike og Tyskland 22-23.

september sa Putin at noe slikt slett ikke var i hans tanker. "Men vi er klare for partnerskap".

Rett nok hører det med i bildet at EADS eier 10 prosent i den ene av Russlands to viktigste produsenter av jagerfly. Men Putin er for tiden energisk opptatt med å gjeninnføre statlig kontroll over den russiske fly- og helikopterindustrien, og forsvarsindustrien generelt, industrien konsolideres, eksportvirksomheten samles og Putin innfører dessuten lovgivning som vanskeliggjør videre vestlige oppkjøp. Hvis

leseren er blant dem som lurar på hva Russlands president planlegger å sysle med når han går av, er det ikke umulig at det ligger spor her. Putins interesse for denne industrien er det i hvert fall ikke noe å utsette på.

Norsk naivitet

Denne historien har en fortsettelse, men den skal foreløpig få ligge. Vi kommer nok tilbake til saken i en senere kommentar-artikkel. Hovedpoenget nå er selvsagt at hvis Norge hadde hatt et realistisk syn på hvordan man oppnår innflytelse, kunne vi nok i dag ha sittet med disse 5,02 prosentene i EADS, og mer til. Kanskje mye mer. Selv om tyske og franske interesser eier 65,5 prosent, utløste russernes oppkjøp spekulasjoner rundt styret, men som det tør fremgå gjettet ingen på noe mulig norsk styremedlem.

Produksjon av klasevåpen:

NORGE SELGER SEG – HVEM KJØPER SE

EADS kontrollerer i praksis 100 prosent i Airbus etter at britiske BAE Systems nylig solgte sine 20 prosent. EADS har 80 prosent i Eurofighter, der BAE Systems fortsatt har 20 prosent og den teknologiske føringen. Med Eurofighter som en av tre kandidater i Norges forestående kampflykjøp, verd opptil 40 milliarder kroner, kan det ikke utelukkes at et eierskap på mer enn 5 prosent kunne ha åpnet for et norsk styremedlem. Nå blir det i steden spennende å se om det før eller senere kommer inn en russer. EADS' lovgivning kan nok gjøre dette vanskelig, men hvis en handlekraftig sjef for Russlands fly- og forsvarsindustri kommer opp med spennende tanker om strategiske samarbeider, er intet umulig.

Svekket

Med sine utsalg har Norge selvsagt ikke styrket kampen mot klase- og atomvåpen.

Det riktige ville ha vært å kjøpe seg opp i utvalgte industrier og banke litt i bordet med forestående norske materiellkjøp. Vi har heller ikke styrket vår stilling i det forestående kampflykjøpet, der et norsk eierskap i EADS, med de forretningsmessige muligheter det ville ha åpnet for, ville ha lagt sterkt press på de svenske og amerikanske konkurrentene.

I fregattsaken hevdet vi at vi fikk den beste industriavtalen noen sinne. Allerede den gang var det lett å se at spesialskipsbyggings- og offshore høyteknologilandet Norge tvert imot kom dårligst ut av de åtte vesteuropeiske landene som anskaffer fregatter i dette tiåret. Den historien kan nok gjenta seg.

Kupp!

Stortinget fattet sitt vedtak mot klasevåpen i møte natt til 15. juni 2001, etter benkeforslag fra SV. Det er ikke mulig å spore holdpunkter for noen forutgående saksbehandling. Et

kupp, med andre ord. Forslaget fikk støtte fra Kr.F, Venstre og Sp og etter litt om og men fra Ap.

UD pakket raskt vedtaket inn i formuleringer om en internasjonal prosess vedrørende de typer klasevåpen som etterlater seg en uakseptabel andel blindgjengere. Men sakens kjerne gjenstår: Stortinget fattet vedtak uten at flertallet hadde det minste rede på konsekvensene for norske styrker i internasjonal tjeneste, og uten anelse om sider av saken som scenarier der klasevåpen, riktig brukt, vil spare liv sammenlignet med bruk av tilgjengelige alternative våpentyper. Vi må spørre oss om vi trenger flere slike vedtak.

UT G OPP?

Gjennombrudd

I forrige nummer av Offisersbladet skreiv eg om at vi var i gang med arbeidet med disponeringsordninga. Dette arbeidet foregikk under NAKA og i lag med NOFKA-leder Andreas Lander. Produktet som vi enda opp med vart vel tatt imot i FPT (forsvarets personelltjenester). Dei sa vidare til både meg og leder NOFKA at dette var noko dei ynskje å bruke i disponeringa av kadetter. Vi i KAFO er svært fornøgd med dette og det viser seg at det er mulig å påvirke vår eiga framtid.

Eg registrerer at det skjer mykje rundt omkring på dei forskjellige krigsskolane som er verdt å trekke fram. På Krigsskolen er det sett i gang eit arbeid som skal resultere i ein kveld der familien er i fokus. Her skal OTVer og andre ressurspersoner fortelle om kva for muligheter forsvaret byr på for den enkelte familie etter Krigsskolen (på kvelden den 29 mars). Dette er eit arbeid av stor viktighet fordi det å ta vare på dei som betyr mest for ein er av imperativ karakter for ytelsen i det daglige virke til den enkelte.

For KAFO sin del, så er det no vårkonferansen som står for tur. Den er i år lagt til Moskva og varer frå 19 til 22 april. I den perioden er det plukka ut kadetter frå alle 3 krigsskoler til å delta. Desse kadettane er selektert fordi dei ynskjer å påvirke sin no- og framtids-situasjon. Temaet som skal diskuteres i år er rekruttering. For vi registrerer jo at søkertalla til desse utdanningsinstitusjonane er dalande. Som kadett synest eg dette er uheldig, både fordi eg er stolt av å vere kadett, samt at eg lærer svært mykje her, men også fordi noko eg er ein del av kan bli gjenstad for "inflasjon". Dette treng nødvendigvis ikkje bli konsekvensen, men slik som eg ser det så er faren for at det kan skje absolutt til stades.

Dei lave søkertalla har blitt forklart av noverande Forsvarssjef som at dei som vi ikkje ynskjer å ha på Krigsskole, ikkje søker, altså at den kvalitative søknadsmassen ikkje har gått ned. I motsetning til FSJ meiner vi i KAFO at dette faktisk er eit reelt problem. Det er nok mange bakenforliggende årsaker til dette, men vi har bestemt å sjå nærmare på rekrutteringsmodellane brukt av krigsskolane no. Dette i den hensikt å skaffe oss eit sanneheitsbilde av no situasjonen for så å vidareutvikle modellen. Til vår glede har dette blitt vel tatt imot på dei respektive skulane.

Dagane i Moskva skal utnyttast til å komme opp med løysningar som kan brukast på den enkelte skule. Vidare er det uungåelig å ikkje komme inn på rekruttering generelt til Forsvaret, så eg planlegg med å produsere noko som vi kan presentere for Forsvarsledelsen også. Nivået på mottakeren er ikkje bestemt, men at gull og glitter i skulderregionen blir ein forstyrrande faktor under presentasjonen min er vel berre å konstatere først som sist.

Avslutningsvis vil eg stille eit spørsmål. Dette spørsmålet har sin grobunn i diverse samtaler eg har hatt, og artiklar eg har lest internt i Forsvaret. Er vi blitt for akademiske i vår tilnærming til yrket? Ein av mine instruktører hevda i ein artikkel i Forposten her på Krigsskolen at både kadettane og krigsskolen var altfor opptatt av studiepoeng og bruken av seminartid. Altså at vi nesten neglisjerte det som dette egentlig handla om, altså å lede soldater. Eg skal innrømme at eg vart tatt på senga med ein gong av artikkelen, men etter litt ettertanke så er det kanskje delvis riktig. For slik som eg opplever det, er det skulen som bestemmer kva eg må bli god i, for dei styrer i all hovudsak min kvardag. Ja eg kan bruke den tida eg kan til å drille ildhåndgrep, men det skulen som i denne sammenheng er dimensjonerande for kva eg til sjunde og sist prioriterer. Så viss eg blir målt i metode, så jobber eg med metode, sjølv om ildhåndgrep er viktigare. For skulen må her vere klar over sitt ansvar i planlegginga, for mange av oss har andre menneske i livet som krever sitt, og ikkje berre FR 3-1 (stabshåndbok).

Tomas Bakke
Leder KAFO

Vel utført Cold Response 07!

Etter å ha deltatt på Cold Response 07 er jeg nå vel tilbake på Jørstadmoen. Tiden i Nord-Norge har vært svært lærerik og utfordrende samtidig som jeg har fått muligheten til å få god kontakt med BESO medlemmene som jeg vanligvis ikke ser noe til. Det virker som om hverdagen i Nord er svært variert og heldigvis har jeg ikke fått noen alvorlige klager eller hendelser som BESO må ta tak i! Mitt inntrykk er at dette kommer av en kombinasjon av svært motiverte og dyktige befalelever, soldater og befal.

De felles verve- og informasjonsrundene som organisasjonene gjennomførte ved Hærens Befalsskole på Rena, var ferdige for et par uker siden, og jeg må si det var interessant å delta der. Mitt inntrykk er at befalelevene har en meget hektisk timeplan i den tiden de er på Rena for å gjennomgå de forskjellige opplæringsmodulene. Forhåpentligvis har disse ettermiddagsøktene med BFO og NOF vært en grei avveksling. Sannsynligvis ble det mye informasjon og enkelte voldsomme presentasjoner, men jeg tror de aller fleste fikk noe nyttig ut av øktene, det være seg informasjon om elevforsikring eller rett og slett et nytt medlemskap i en organisasjon. Et viktig poeng er at uansett hvilken organisasjon man velger, så er det viktigste å være organisert! Selv om jeg har min klare formening om valg av organisasjon...

Noe jeg bet meg merke i var at NEON lederen bare sporadisk var tilstede på Rena, i motsetning til undertegnede. Jeg mener det er viktig for medlemmene at man er til stede for dem og viser at de er viktige for oss og vår organisasjon. Dette forsøkte jeg å vise ved å ta turen til Rena hver eneste uke under informasjonsrundene!

En sak som jeg ble oppmerksom på like før informasjonsrundene var at oppmåling og utdeling av serviceuniformene var svært varierende avhengig av hvor befalelevene tjenestegjorde. Slik det ligger an nå er det bare noen som har fått tatt mål til uniformen. Jeg vil personlig ta kontakt med de ansvarlige for å få ordnet opp i dette. Mange er nok enige med meg når jeg påstår at det å få serviceuniformen har mye å si for selvfølelsen og motivasjonen for befalelevene. Det er en helt spesiell følelse å reise på permisjon kledd i serviceuniform for første gang.

Espen Molnes
Leder BESO
espen.molnes@fih.mil.no

Sjansen er stor for at det er mer lønnsomt for medlemmer av Befalets Fellesorganisasjon å samle forsikringene sine i If.

Avtalen mellom BFO og If sikrer deg som medlem rabatt på de private forsikringene dine. Du får 10 prosent rabatt på forsikring av personbil, villa, hytte, motorsykkel, fritidsbåt, verdisak, husdyr og veteranbil.

Og husk – det er ekstra lønnsomt å samle alle forsikringene i If. Da kan du bli If Pluss-kunde og oppnå ytterligere rabatt og andre fordeler. Spør oss om hvilke forsikring som teller for If Pluss

Vil du vite mer?

Ring Forsvarets Personellservice på
telefon 23 09 24 50 eller mil 05 10 24 00

Rolig, vi hjelper deg.

KILDE: WWW.IF.NO

Arne Lycke

Arne Lycke, risikospesialist

www.if.no Tlf: 02400

nr 6834560

Ingen exit-strategi for DANSKE IRAK STY

København: Danmark er snart det eneste europeiske land som fortsatt støtter USA og Storbritannia med kamptropper i Irak. Det dreier seg om ca. 550 mann i Basra i sør, der de er underlagt britene, pluss en transportkontingent i Saudi Arabia. Alle er vervede. Sosialdemokratene og Radikale Venstre er mot, men er likevel med på å bevilge penger av hensyn til forsvarsforliket.

Sosialdemokratene er motstandere av dansk deltagelse i Irak, men støtter likevel bevilgningene, sier Per Kaalund, nestformann i Folketingets forsvarsutvalg.

Tekst og foto: Tor Husby

Sosialdemokratene var kritiske til den danske Irak politikken helt fra starten i 2003. Men da FN i juni samme år vedtok en resolusjon om at USA, Storbritannia og andre deltagerland skulle være okkupasjonsmakter og oppfylle en serie FN-betingelser, gikk partiet inn for dette.

-Men siste frist for vår aksept var sommeren 2006. Siden da har partiet ikke støttet dansk deltagelse i den multinasjonale kampstyrken i Irak. Men vi vil ikke ødelegge forsvarsforliket fra 2004 og støtter derfor bevilgningene til de danske soldatene der nede, sier Per Kaalund, nestformann i forsvarsutvalget i Folketinget.

Han kritiserer regjeringen for ikke å ha en selvstendig Irak politikk når den etter hans mening slavisk støtter USA og Storbritannia. Det er også tragisk at flere danske soldater har mistet livet i Irak.

Liten gjennomslagskraft

Men innvendingene fra sosialdemokratene og fra resten av venstresiden får liten gjennomslagskraft både i Fogh Rasmussen regjeringen og i Dansk Folkeparti som er enige om at Danmark ikke bør ha noen tidsbestemt exit strategi i Irak. Det vil både skape problemer for sikkerheten for de danske soldater i Basra provinsen, skade de allierte og den irakiske sivilbefolkningen. Dessuten vil en exit strategi bli utnyttet taktisk av motstanderne i Irak.

-Det er viktig at politikerne verdsetter det våre soldater gjør i Irak. Vi må ikke si som

sosialdemokratene at det er likegyldig om de er der eller ikke når de setter sine liv på spill, fremhever Allan Niebuhr, formannen i forsvarsutvalget og representant for Det konservative folkeparti.

Hvilket tidsperspektiv har du på Danmarks militære deltagelse i Irak?

-Vi skal ikke være mer enn en dag lenger enn det irakerne selv ønsker. Danmark skal imidlertid yte mer til gjenoppbyggingen. Men det er vanskelig å legge en exitstrategi på bordet. Det politiske mandatet for styrkene utløper 1. juli 2007. Irak skal ta mer ansvar for sikkerheten og danske soldater skal ikke kjøre farlige patruljer. Om det er noen som skal blø, må det være irakerne selv. Det er deres land.

Det er også grunn til å minne om at Danmark er i Irak etter den folkevalgte Bagdad-regjeringens ønsker.

Selv motsigende

Fra Dansk Folkeparti høres lignende toner. Partiets representant i forsvarsutvalget, Hans Kristian Skibby, mener det virker selv motsigende når

RIKER

sosialdemokratene og Radikale Venstre vil bidra til sivil oppbygging og opplæring av irakiske styrker, men går i mot å styrke sikkerheten til de danske soldater i området.

Fra 1. juli 2007 skal irakiske sikkerhetsstyrker overta ansvaret for Basra området. Spørsmålet er om de danske soldater etter denne dato skal være der de er, flyttes til en annen del av landet eller være i beredskap? Skibby mener det er for tidlig å treffe en beslutning så lenge i forkant.

Han har flere ganger kritisert den militære ledelsen for hverken å ha sørget for tilstrekkelig nattutstyr eller nok lette pansrede kjøretøyer for soldatene i Basra. Det har vært flere kritiske presseoppslag i den retning, også om manglende logistikk og at det har vært avholdt for få øvelser. Folketinget har også fått brev fra soldatene i felten.

-Vi mener at en soldat som har tjenestegjort i en kampsone bør fylle ut et evalueringsskjema etter oppholdet om utstyret, logistikken etc. har vært som det bør være. Jeg har også foreslått å fordoble deres

skattefrie lønn, alternativt fjerne arbeidsmarkedsbidraget.

Har det vært en politisk belastning å støtte Danmarks militære innsats i Irak?

-Dansk Folkeparti har ikke tapt på denne linjen, heller tvert i mot. Vår oppslutning øker. Derimot mister regjeringspartiet Venstre litt pusten.

Skibby er glad over at det danske forsvaret også har noen muslimer og at styrkene i Basra har danskere med arabisk bakgrunn i sine rekker. Det dreier seg om kristne arabere som jobber som offiserer og tolker. Det jobbes intenst med å skaffe flere danskere med denne bakgrunnen. Når man foretar avhør er det avgjørende at det som sies blir korrekt tolket.

Forsvarsforliket i 2004

Forsvarsforliket i Danmark fastla hovedlinjene i dansk forsvarspolitik frem til 2009. Et av de viktigste punkter er at Danmark skal bygge opp en innsatsstyrke på 2.000 mann for internasjonale oppdrag. Ved inngangen til 2007 er man kommet opp i 1.200 mann, fordelt mellom Kosovo (ca.

300 mann), Afghanistan (ca. 400 mann) og Irak (ca. 550 mann). Denne styrken må ses i forhold til det samlede danske forsvar på ca. 20.000 mann. Meromkostningene med å ha en dansk soldat i utlandet er ca. 1 million danske kroner i året.

Et annet kjernepunkt i forliket var å nedlegge ubåtvåpenet, og i stedet bygge opp en sterk marine med to store støttefartøyer på ca. 6.000 t og to nesten like store patruljefartøyer, alle med global aksjonsradius.

Sosialdemokratene, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti gikk med på det nye forliket i 2004 og gir Fogh-Rasmussen regjeringen bred politisk støtte om de store linjer. Ingen av dem har trukket seg. Bare SF og den rød-grønne Enhetslisten står utenfor og kritiserer forsvarspolitikken på prinsipielt grunnlag.

De brede forsvarsforlikene har vært en gjenganger i dansk politikk siden 1980-tallet og sørger for politisk ro om forsvaret. Den praktiske fordelene er at regjeringsskifter ikke fører til at forsvarspolitikken kullkastes hver gang.

ISAF-STYRKENE BØR KOORDINERES BEDRE

København: Man bør få en bedre koordinering av de forskjellige landenes ISAF-styrker i Afghanistan. Mange har mandat til bare å være i den nordlige delen av landet, og kan bare i nødsfall settes inn andre steder. Men hva er "nødsfall"? Hvem skal bestemme?

Ledelsen av ISAF-styrken bør bestemme hvor og når soldatene skal settes inn, mener formannen i Folketingets forsvarsutvalg, Allan Niebuhr.

Matstasjon og containere ved terminalbygningen på Kandahar flyplass

Tekst og foto: **Tor Husby**

Spørsmålet stilles av Allan Niebuhr i Folketinget, som mener at ISAFs militære ledelse bør avgjøre når og hvor styrkene skal settes inn for å løse sine oppgaver. Det blir for tungvint når den politiske ledelsen i de forskjellige landene skal behandle spørsmål som krever raske beslutninger.

De danske troppene er fordelt mellom Kabul, Kandahar og Camp Bastian i Helmand provinsen i sør. Sistnevnte er en militærleir på 5.000 mann der danskene er sammen med britene. Danmark deltar i likhet med Norge ikke i den amerikansklede operasjon Enduring Freedom, som konsentrerer seg om å bekjempe Taliban, al Qaeda og ødelegge opiumproduksjonen.

-Våre styrker kan likevel komme i kamp,

noe som har skjedd, men hovedmålet for dem er å bidra til gjenoppbyggingen, presiserer Niebuhr.

Gode soldater

Han var med i den danske politikerdelegasjonen på åtte mann som oppholdt seg i Afghanistan i nesten en uke i slutten av november. Foruten politiske samtaler med president Karzai besøkte delegasjonen de danske soldatene, som han gir høy karakter. De er dyktige, godt utdannet og flinke til å tenke seg om i farlige situasjoner. Styrken, som tjenestegjør i Afghanistan i et halvt år, er en blanding av ferskinger og utenlandsveteraner. Noen av de sistnevnte er ute på sitt 6. utenlandsoppdrag.

Er du fornøyd med utstyret?

-Nok utstyr har vi nok aldri, men vi prøver så godt vi kan å finne det best egnede når

det gjelder personlige våpen og pansrede kjøretøyer. Men vi har merket oss at britene har en bedre logistikk enn oss. De får posten raskere enn våre soldater.

Også Per Kaalund var med i Folketingets delegasjon til Afghanistan før jul. Til tross for de mange sterke inntrykkene fra det krigsherjede landet og den økende motstanden fra Taliban og innflytelsen fra islamistene i Pakistan, er han rimelig optimistisk for fremtiden. Men forutsetningen er at det internasjonale samfunnet bidrar effektivt til gjenoppbyggingen, som minst vil ta 10-15 år.

-Det er umulig å besette hele landet. Derimot er det mulig å støtte regjeringen politisk og økonomisk, sier Kaalund.

Flat PC-mus fra HP

Den nye flatmusa fra HP – HP Bluetooth PC Card Mouse, har høy gadgetfaktor. Musa løser problemet med å få plass til ekstern mus i PC-veska, eller problemet med at den lett kan ødelegges. Flatmusa fra HP er, som navnet sier, helt flat og får plass inne i en av PC-kortplassene (PCMCIA) på en bærbar PC. Her sitter den og lader seg opp helt til du har bruk for den. En fjærbelastet fot gir den riktig arbeidsvinkel. Musa er utstyrt med høyre og venstre musetast, men skrollefunksjon mangler. Musa kommuniserer trådløst med PC-en gjennom Bluetooth. Prisen for musa er drøyt 500 kroner.

Kjekt

NOKIA E-90 kommer til våren

E90 er den første Communicatoren som bruker Series 60-operativsystem. Den er også den første Communicatoren som bruker samme system i yterskjermen som i innerskjermen. For eksempel kan du nå starte et program på utsiden av telefonen for så å åpne telefonen og fortsette å bruke programmet på innerskjermen. På tidligere Communicator-telefoner har slik overgang ikke vært mulig, og E90 vil dermed gjøre bruk av funksjoner og programmer langt enklere enn tidligere. Epostleseren er fortsatt en av de, om ikke den, mest avanserte du kan få på mobiltelefoner i dag, og den medfølgende QuickOffice-programvaren sørger for at du kan åpne, redigere og lage nye Office-filer rett på telefonen.

En vel så viktig funksjon er Active Notes. Dette er en avansert notatfunksjon, som lar deg lagre ideer, tanker, avtaler og annet som ikke får plass mellom ørene. Men i motsetning til enkle notatblokker kan du her på enkel måte legge inn kontaktinfo til den du skal møte, media som er relevant eller andre vedlegg som måtte være nødvendig. E90 vil få samme GPS-løsning som N95 og 6110.

Dermed er Communicatoren vel så mye til nytte i bilen som på kontoret. Telefonen har både HSDPA, Wi-Fi, GPS og firebåndsstøtte. Kort forklart skal du lete lenge etter en mer avansert telefon. Men; dette går ut over størrelsen og vekten. E90 er rett og slett svær, og en god del større enn forgjengeren 9300i. Tastene er uthevet fra telefonen, og har noenlunde samme fasong som dem på bærbare datamaskiner. Nokia har også fått på plass bakgrunnsbelysning på tastene, som gjør dem synligere når du jobber i mørke omgivelser. Nokia har også valgt å gå vekk fra sin proprietære Pop-portløsning og heller ha USB-inngang under telefonen. Og en siste gladnyhet; E90 kan faktisk vibrere når den ringer.

Virittelt lasertastatur

Det er vanskelig å beskrive dette I-Tech virtuelle tastaturet. Det bruker både bluetooth teknologi og laser projektor - som gjør at du får et tastatur på alle flater som ikke er gjennomskiktige. Den overfører så dine tastetrykk via trådløst nettverk til din PDA, PC "smart phone" og lignende. Projektoren lager et rødt tastatur som har ca samme størrelsen som et tastatur på en "laptop". Teknologien i den er at den "ser" hvor dine fingrer lander på tastaturet, og så sender den det videre til for eksempel din PDA via bluetooth. Med sine mål på 90 x 34 x 24 med mer, er den ikke større enn at du får plass til den i lommen. Det virtuelle tastaturet er fint synlig i sterkt dagslys.

Hvor nyttig og sikker denne litt science-fiction pregede saken er, kan vel kanskje diskuteres, men den har uansett en høy oppmerksomhetsfaktor. Tastaturet kan kjøpes på www.gadgets.no

Dette er bare utrolig morsomt!

Dette er ikke bare et leketøy for personell i Luftforsvaret. Redaktøren har selv gått til innkjøp av et tilsvarende fjernstyrt helikopter, og kan fortelle at med litt øving med spakene, så manøvrerer du helikopteret nesten som du vil. Nå som våren nærmer seg, blir det mer plass å øve seg på ute. Det oppladbare batteriet varer som regel til en 5-10 minutters flytur, men lades opp igjen på ca 60 minutter.

Med kontraroterende rotor, blir det relativt stabilt, men ha forståelse for at det trengs litt øving for å mestre det 100 prosent. De fleste hobbyflybutikker har fjernstyrte helikoptere, helt fra de enkleste, til de som krever lang erfaring. Avbildet helikopter kan kjøpes på www.ARNGREN.net for kroner 499,- (2 kanals) og 1.299,- (4 kanals). Dette kan anbefales som en utfordrende og morsom fritidsaktivitet.

Bemanningskrise i Forsvaret?

Det fremstår som et paradoks for mange at samtidig som Forsvaret har drevet en styrt bemanningsreduksjon i årene 2002-2005 med over 5000 årsverk, så har det vært, og er fortsatt personellmangel innenfor flere fagmiljøer, sier major Pål Sævik til BFO-Nett.

Det tar minst 15 år å kvalifisere seg til tjeneste som for eksempel skipssjef på fregatt.

Tilsvarende eksempler finnes det mange av i Forsvaret, altså hvor det kan ta opp til 10-20 års tjenestetid å skaffe seg tilstrekkelig realkompetanse for å kunne være i øvre sjikt av sin faglige ytelsesevne.

I omstillingsperioden 2002-2005 så kunne ansatte i Forsvaret søke om økonomiske virkemidler. Det kunne blant annet gis førtidspensjon, avgangskontrakt med studiestønad og sluttvederlag. Det skulle være Forsvarets behov for kompetanse som skulle være styrende for hvem som kunne få innvilget sin søknad. Ansatte som hadde det som omtaltes som kritisk kompetanse, fikk slike avgangspakker. Så vet vi at det i mange år har vært en uttalt målsetting om å øke kvinneandelen i Forsvaret betydelig. Likevel har veldig mange kvinnelig befal fått sluttpakke. Tildelingen av disse virkemidlene fremsto i altfor mange tilfeller som både tilfeldig og kritikkverdigg.

Sentrale politikere, flere media og sågar representanter for Forsvarets øverste ledelse påsto i flere år at befal i Forsvaret var overbetalt. Forsvarsdepartementet (FD) nedsatte en arbeidsgruppe for å få dette bekreftet. Dessverre for kritikerne så kom arbeidsgruppen i 2004 til et annet resultat. "Det er vanskelig å hevde at ansatte i Forsvaret har et mye høyere lønnsnivå enn andre ansatte i staten."

Rapporten ble forsøkt gjemt og glemt av FD - forståelig nok konklusjonen tatt i betraktning. Opposisjonen på Stortinget fikk etter mye strev tilgang til rapporten, men mistet fort interessen da innholdet ble kjent. To år senere nedsatte FD et nytt lønnsprosjekt. Så langt viser prosjektets undersøkelser at Forsvarsansattes lønn (regulativlønn med faste tillegg) ligger så vidt under snittet i staten. Det er vel kjent i arbeidslivet at lønn er et av de viktigste personellpolitiske virkemidler. Dette har etter min oppfatning Forsvaret ikke tatt konsekvensene av i tilstrekkelig grad.

Norge har et til dels meget stramt arbeidsmarked, og denne situasjon vil vedvare i lang tid. Mange ansatte i Forsvaret har en kompetanse som er svært attraktiv også i næringslivet eller annen offentlig sektor. Denne situasjon er etter min mening ikke Forsvaret som arbeidsgiver villig til å ta konsekvensene av. BFO har tallrike eksempler hvor frustrerte kollegaer med kritisk kompetanse ikke ser annen utvei enn å slutte. Man kan ikke forvente at befal ikke skal ta hensyn til faktorer som egen familie, høyere grad og lønn, attraktivt tjenestested, forutsigbart tjenestemønster i inn- og utland etc.

Forsvarets personelltjenester (FPT) uttalte i høst at rutineene for disponeringsrundene er endret til det bedre. Resultatet av disponeringsrunde 1/2007 med tilsetning pr 1. august forelå 1. februar. Det er jo bra. Men resultatet av disponeringsrunde 2 vil ikke foreligge før 1. mai, da er det kun 3 måneder til å planlegge skifte av bolig, skole og kanskje også skifte av jobb for ektefelle/samboer.

Før jul ble jeg kontaktet av en kollega som gikk ut i permisjon fra årsskiftet. Som nyutdannet løytnant tjenestegjorde vedkommende i 4,5 år i majors stilling med ledelse av materiellprosjekter i Hæren. For å få opprykk til fast grad som kaptein så leverte vedkommende villighet til stilling i Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO), og ble beordret til denne. Et halvt år senere søkte vedkommende seg tilbake til stillingen i Hæren og med opprykk til major. Det ble avslag med begrunnelse i manglende kompetanse. 4,5 års tjeneste i stillingen med meget gode uttalelser og resultater var ikke nok.

Av FLO fikk vedkommende høre at prosjektledelse var en karrierevei på lik linje med operativ tjeneste. Dette var imidlertid ukjent for FPT, de hevdet at operativ tjeneste er klart foretrukket karrierevei. Det er en kjent sak internt i Forsvaret at tjeneste innen teknisk og administrativ bransje gir lavere status og dermed er en dårligere karrierevei. Det må naturligvis blant andre FLO lide for.

Som arbeidstakerorganisasjon har BFO ingen beslutningsmyndighet. Vi har medbestemmelsesrett på mange områder, og vi har mulighet til å komme med endringsforslag. Mange av BFOs advarsler de siste årene har blitt oversett av politiske myndigheter og Forsvarets ledelse, med til dels alvorlige konsekvenser.

BFO gjennomførte lederkonferanse i november. Den største utfordringen i årene som kommer slik BFO ser det er å utdanne og beholde et kvalifisert befalskorps. Dagens utdanningsordning er knapt nok satt i gang, men allerede ser vi tendenser til det som kan ligne en systemkollaps på flere områder. BFO vil fortsatt ta medansvar, og vil presentere forslag til en ny og helhetlig utdanningsordning i løpet av våren, og som Forsvarssjefen kan ta med seg som del av sin Forsvarsstudie 2007. Vi håper BFO tas på alvor denne gang.

Personellavgangen i Forsvaret har vært stor de senere år. Men det har vært en politisk villet utvikling. Avgangen har blitt forsterket som følge av stor frustrasjon hos mange ansatte, og en del har sluttet som følge av dette. Mange spesialistmiljøer har blitt sterkt rammet, og det er til dels stor mangel på arbeidskraft i Forsvaret. Men å kalle en ønsket bemanningsreduksjon for krise? Det bare oppleves slik.

Major Pål Sævik
Områdetillitsvalgt

Befalets Fellesorganisasjon region Viken

Hans majestet Eller en klamp om briga

Prioritert avdeling

HM Kongens garde er en såkalt prioritert avdeling. Dette stadfestes i GIHs gjennomføringsplan samt leveranseavtale GIH – FLO. I tillegg i en rekke festlige taler. HMKG er så prioritert at vi sorterer under TO styringsregimer (supert!):

- HSTY/Brigade Nord tildeler budsjettmidlene og er foresatt avdeling administrativt.
- FOHK er foresatt avdeling i det operative oppdraget, og tildeler operative krav.

Dette gir i seg selv en underlig konstellasjon: budsjettmidlene ligger hos en avdeling, mens oppdragsporteføljen ligger hos en annen avdeling. Dette viser meget tydelig et av Forsvarets styringsprinsipper: Ansvar og myndighet følges ad.

Forvirret kjære leser? Nix, det kommer mer. Jeg har så vidt startet.

Prioritet, økonomi

Som prioritert avdeling skulle man anta at ressursene følger oppdragsporteføljen.

Jfr styringsprinsippet: Ansvar og myndighet skal følges ad.

Slik er det ikke; HSTY tildeler budsjettmidlene etter en fordelingsnøkkel som antakelig bare HSTY selv skjønner. HSTY har tydeligvis ingen forpliktelse til å tildele de pengene HMKG trenger, for å utføre oppdragskravene gitt av FOHK.

Noen ganger kan man lure på om FOHK og HSTY i det hele tatt snakker sammen. Krig og fred og oppdrag og penger og sånn.

For noen år tilbake ble gresset klippet av noen få gardister i leirtroppen. Nå betaler HMKG ca 1 mill kroner. pr år. Forsvarsbygg leier inn gartnerfirma. Skifting av lysrør i mannskapsmessen koster garden, og skattebetalerne 50.000 kroner.

Men dette er bare peanuts: husleie og strøm koster mange titalls millioner, og blinker flott på gardens budsjett. Tallene ser sikkert imponerende ut, men det er ikke så mye kuler, krutt og operativ effekt som skjuler seg bak tallene.

Gardesjefen forvalter en masse penger hvor veldig mye går til leiradministrasjon. Den spisse enden skulle bli spissere. Vi er nok blant de spissese knivene i skuffen tror jeg. Snart.

Når noe må kuttes, og det må det relativt ofte, står valget mellom husleien og øvingsdøgn. Øvingsdøgnene ryker hver gang. Selvfølgelig. Vi må jo bo.

kongens garde, en del av hæren?

dens føtter?

Bortsett fra når det drypper noen millioner til avdelingen, gjerne sånn litt ut i november. Fra andre prioriterte avdelinger i HSTY, som ikke har klart å bruke opp pengene. Med ordre om å bruke dem før årsskiftet. Milde gaver fra nord.

Forvirret? Her kommer mer.

Prioritet personellressurser

Faktum: Garden har nesten 25% av mannskapsmengden i Hæren.

Faktum: Befalsressursene utgjør ca 5% av Hærens befalskorps. HMKG er Hærens desidert største bataljon. Og fattigst på befal.

Med løpende nasjonalt skarpt oppdrag 7/24/365 for Kongehuset i fred, krise og krig, burde det være innlysende at her er en merkelig skjevhet ute og går.

Underdimensjonert befalskorps + underdimensjonert økonomi = null mulighet for å kjøpe ut merarbeidstid. Befalet tvinges dermed til å avspasere. Ett befal pr tropp på avspasering til enhver tid, påfører mer jobb for de to gjenværende befal i troppen. Disse pådrar seg enda mer opparbeidet tid. Som må avspaseres. Som igjen gir økt arbeidsmengde for de to gjenværende befal, som.... Slik kan jeg fortsette, men du har sikkert skjønnet tegningen, selv uten allverdens stabsskoler.

Ifølge leder BFO Didrik Coucheron jobber gardens ansatte i snitt 1,7 årsverk hver (2006).

Det burde ringe noen bjeller snart. Der oppe i nord. I styringslinjen. Men det er stille.

Så stille er det, at HSTY knapt nok besvarer tjenestekriv.

Men hva med å øke bemanningen da? Nix. Så prioritert er vi ikke ifølge HSTY. De operative avdelingene for internasjonale oppdrag må jo prioriteres.

Hva med økningen av stillinger til Hæren, 1000 stillinger, garden må da kunne få et førtitalls av disse? Nix. Ikke ifølge HSTY. Garden har visstnok ikke engang vært vurdert.

Imens må Kongens livavdeling selv vri og vende på steiner for å lete etter løsninger, slik at vi kan dekke inn vakthold på Bygdøy fra sommeren av.

Fortsatt forvirret? Det blir verre. Mye verre.

Prioritet materiell

Her må det da ligge en klar prioritet? Nix. I år har HSTY prestert kunststykket å avlevere budsjettmidlene som garden har hatt til å kjøpe gardeuniformer for. Avlevert til FLO.

Uten dialog med HMKG. Med henvisning til leveranseavtale signert av GIH. Avdelingens arvesølv er solgt for en billig penge. Sølvpenge?

Lurer forresten på hva Hans Majestet Kongen ville synes. Dersom han fikk vite det.

I fjor fikk vi oppdrag å huse element fra Hærens befalskole og besørge utdanning av GBU elever.

Disse er organisert i en troppsklasse og trenger selvfølgelig troppsmateriell. Enkle greier.

Nix. Materiellet skulle vært her for syv uker siden. Men HSTY har rangert behovet som prioritet 11, så det tar nok sin tid. Spesielt når telt og lagsmateriell i flere år har blitt solgt pr pall gjennom FLOs avhendingsprosjekt.

Rykter sier at lagrene er tomme for primuser også. Enda godt. Det var litt frustrerende å måtte betale 900 kr når de samtidig ble solgt sivilt til 100 kr stykket.

Hæren har en stund jobbet med KOP arbeid som skulle resultere i hjemlet materielloppsett.

Garden, som det 13 bataljonshjulet på HSTY-vogna ble holdt utenfor og er fortsatt ikke i havn.

Så prioritert er vi, kjære leser, at våre rekrutter ved innrykk ikke får nok sokker, truser og vinterundertøy.

Man kunne referert til historien: hærstyrker som bukket under av mangel på basismateriell. Men når det er 60-400 år siden blir det nok for drøy kost.

Da er det godt å vite at vi hvertfall får flere titalls millioner til å betale husleie og strøm for. Det er ikke rart at budsjettet virker romslig sett fra utsiden. Synd vi ikke kan bruke noen kroner til undertøy da. Men det er bedre å fryse, bare vi holder oss innenfor bestemmelsene i DIVØ og REØF.

Mer forvirret? Flimrer det litt for øynene? Mer følger.

Bygg og anlegg

Her er vi virkelig prioritert; det er Forsvarsbygg som eier bygningene. Avtalene er laget slik: når det er behov for enkle ting som utskiftning av lysrør og småreparasjoner får vi ikke gjøre det selv. Forsvarsbygg gjør det hvertfall ikke???

De leier en elektriker til 600 kroner timen slik at det blir gjort skikkelig. Garden må betale. Men kan vi ikke få oss en vaktmester da? Nix. Les kapittelet om personellressurser en gang til. En vaktmester utgjør stilling og årsverk. Det er tull å bruke penger på en vaktmester som kunne skiftet samtlige lysrør i løpet av tre måneder, og gjort løpende vedlikehold resten av året.

Forvirret kjære leser? Du ser noe gul ut... Det blir mer.

Øvelser

Her må det da ligge en romslig pott, slik at vi får øvd oss på oppdraget mot krise og krig! Nix. Det står igjen på penger. Garden er ikke tildelt nok midler til å få øvd noe særlig mer enn enkeltkompanier i noen få døgn. Dessuten må vi prioritere husleien. Men garden deltok jo med TO kompanier og Bn stab minus på øvelse Cold response?

Jepp, men nix: De pengene var sponset av TRADOK. Dessuten fikk garden lov til å være med kun som en fiendestyrke. Det var nemlig de operative avdelingene som skulle øves. Markørstyrke kalte vi det i gamle dager. Da er nok garden god å ty til.

Men... når får vi øvd på gardeoppdraget som operativ garde i felt da? Nix, det får vi ikke. Men.... Er vi ikke prioritert da? Joda, men les om igjen første kapittel.

Oppsummering:

Når det så ettertrykkelig skorter på synlige prioriteringer innen samtlige forvaltningsområder skulle man tro avdelingen blir straffet for å ha gjort noe galt.

Noen påstår sågar at garden straffes siden vi ikke leverer noe til intops.

Andre hevder at HSTY har for lite kjennskap og kompetanse om gardens virke.

"Garden er jo en mønsteravdeling der alt går i orden". Stabsoffiserer kommer på forvaltningskontroller og konstanterer at det står bra til. Hver gang.

I en artikkel på forsvarsnett rett før jul ("Skyter fart fremover") kommenterer GIH et tilbakeblikk på 2006 og ser inn mot 2007. Han hilser 150års jubelanten HMKG med følgende varmende omtale:

"...Garden er en fantastisk flott avdeling. Den jobben de gjør og den positive verdien de har for Forsvaret overgår langt de ressursene vi legger i avdelingen..."

Det er jeg hjertens enig i. Men med snart ti års fartstid i avdelingen lurer jeg på om GIH faktisk er klar over hvor lite som legges i avdelingen.

Det er meget fristende å stille spørsmål til sjef Brig-N hvorvidt han deler oppfatningen til GIH, og om han tenkt å gjøre noe med det.

Jeg har dessverre ikke fått spurt brigadesjefen, de ytterst få gangene han har besøkt oss.

Frode Nilsen
BFO medlem/Gardekaptein

EN HELT VANLIG DAG

For de fem norske flyelevene som går på Euro-Nato Joint Jet Pilot Training ved Sheppard AFB i Texas innebærer en vanlig dag å stå opp rundt 04:30, tilbringe tolv timer på skolen og bruke resten av kvelden til å studere før de stuper i seng. Det krever en god porsjon innsats, motivasjon og utholdenhet for å klare å holde tritt i denne krevende jagerflygerutdanningen. Hvem er så disse unge menneskene som har kommet gjennom det berømte nåløyet – superhelter? Offisersbladet har fått være flue på veggen en hel dag og lært at dette er helt vanlig norsk ungdom; Eirik, Emil, Erlend, Knut Erik og Ørjan – på sitt beste!

Tekst & Foto: Eystein Kvarving

Solo

Stort sett flyr elevene med en instruktør ved siden av seg, men i dag skal Ørjan fly alene – solo. Etter å ha fått siste informasjon fra skvadronsops'en, sjekket oksygenmasken og utstyret, sitter han i egne tanker på den lille bussen som kjører oss ut til rett rad blant de over to hundre flyene som står oppstilt på flightline. Sola er i ferd med å kripe over horisonten og en spektakulær soloppgang skaper en flott stemning denne mandags morgenen. For de som har tid til å nyte det. Ørjan fokuserer på pre-flight sjekk av flyet.

Konsentrert og rutinert går han gjennom sjekklisten og med hjelp fra crew-chiefen gjøres det hele nokså raskt unna, før han taxer ut mot rullebanen.

- Å fly solo er det beste jeg har opplevd

siden jeg kom, forteller Erlend senere på dagen. Friheten ved å være alene, ikke ha en evaluator hengende over skulderen og ikke minst vise for seg selv at en faktisk mestrer å fly. Det er stort!

Etter første soloflyging er tradisjonen at de andre på skvadronen gir deg et mer eller mindre ufrivillig bad i en slags stamp. I år har de norske gutta innviet sine utenlandske medelever i en av sine tradisjoner – å drikke Solo etter en solo-tur.

Kultur

- Det var et sjokk i begynnelsen, erindrer Erlend. Overgangen fra norsk kultur og lederstil til den amerikanske hierarkiske og mer ovenfra-ned holdningen var stor. Samtidig opplevdes prestasjonskravene som voldsomme i begynnelsen. Oberstløytnant Kurt Svensson er Director of Operations og nestkommanderende for 89 Flying Training Squadron der de norske elevene hører

hjemme så lenge de flyr T-37 Tweet. Han forteller om en svært bratt læringskurve hvor det gjelder å henge med. – Det er et skikkelig press og høyt tempo hvor det gjelder å lese og pugge, samtidig som man hele tiden skal omsette lærdommen i praksis. Fra tid til annen er det enkelte som må forlate programmet, men nordmenn har tradisjon for å klare seg godt. Senior National Representative for Norge, Oberstløytnant Stig Sørensen, mener at seleksjonsprosessen i Norge har en del av æren. Den bidrar til at de som er tatt ut til å starte utdanningen i Texas i utgangspunktet skal være godt rustet til å klare utfordringene.

- Når vi kom hit til Sheppard var mye kjent fra slik det var på flyskolen i Norge, forteller Erlend. Det var til stor hjelp. – Og det var godt å ha norske instruktører her, legger Knut Erik til. Godt å vite at det er noen å spørre dersom en ikke har

PÅ JOBB... I TEXAS

Morgenstemning; Ørjan på vei til sin solo tur.

Ørjan henter hjelm og harness fra sin faste plass før han går ut på line.

At surstoffmasken fungerer slik den skal sjekkes før hver tur.

Alvor og konsentrasjon preger Erlend før formasjonsflyging.

Internasjonalt samarbeid: Captain Leigh Noel, US Air Force og Capitano Enrico Luisi, Aeronautica Militare Italia.

Knut Erik og Emil på flightline foran oppstillingsplassen for T-37 Tweet.

Formasjonsflygningen gjenfortelles med hender og kropp.

Etter uttrykket i instruktørens fjes å dømme, gikk ikke alt 100%.

Hver person har sin hjelm, og da kan man vel raskt slå fast at denne avdelingen huser flere flygere enn det kongelige norske Luftforsvar.

fått med seg alle amerikanske ord og vendinger.

I halv ti-tiden begynner Erlend forberedelsene til sin tur. Han skal fly formasjon med en amerikansk elev, med hver sin instruktør. Briefen starter normalt en halvtime før de skal "steppe" – ta på utstyr og gå ut på line. Til briefen skal det lages en tavle med relevant informasjon, samt to lineup-cards med den samme informasjonen, til seg selv og instruktøren. Erlend skal fly med kaptein Enrico Luisi fra Italia, makkeren skal fly med kaptein Leigh Noel fra USA. Briefen tar de sammen. Stemningen er løs og uformell. Klokken synkroniseres, og kaptein Luisi leder an briefen etter en fastlagt prosedyre for formasjonsflyging. – OK, sier kaptein Luisi, du får melding fra vingmannen din, Wild 2, at han har brann i motoren – hva gjør du så? Erlend svarer greit.

Det gjelder å kunne sine EPs, eller Emergency Procedures. Dersom en ikke kan svare på et slikt spørsmål, blir man satt

på bakken for en halv dag. I løpet av pre-flight sjekken oppdager de en feil ved flyet, og de må bytte til et annet. Det er nok å ta av. Til sammen har vingen over 200 fly, og 89 Flying Training Squadron har denne dagen 80 fly på line, som tilsammen skal fly 145 turer, eller sorties som det heter på fagspråket. En klar fordel med å gjennomføre utdanningen sammen med andre land er nettopp den felles plattform for fagspråk, prosedyrer og operasjoner som opparbeides tidlig. Det kommer godt med når man senere skal operere sammen på store øvelser eller i skarpe operasjoner. Så får det heller være at det felles språket ofte blir et litt gebrokkent sammensurium av morsmål og amerikansk. Som Erlend så treffende uttrykker det når han forteller om kulturforskjellen: - For de amerikanske elevene er det viktig å vise god performance, også når de gjør sine administrative duties i klassen, det har stor betydning for videre karriere.

>>>

FAKTA

Norge og Euro-NATO Joint Jet Pilot Training (ENJJPT)

- Opprettet i 1981 på Sheppard Air Force Base, Texas.
- Mellom fire og seks nye norske jagerflygere utdannes hvert år ved ENJJPT.
- 11 norske offiserer tjenestegjør fast på Sheppard AFB
- ENJJPT Undergraduate Pilot Training (UPT) består av:
 - o 123 flytimer i T37 Tweet, ca 7 mnd
 - o 130 flytimer i T38C Talon, ca 5 mnd
- Graduasjon og tildeling av flygervinge etter fullført UPT program. Nordmenn går ofte i samme klasse og graduerer normalt i september hvert år.
- Etter graduasjon fortsetter de norske på Introduction to Fighter Flying kurs på Sheppard AFB med T-38C Talon.
- Etter omlag halvannet år ved Sheppard reiser de norske elevene videre for grunnleggende F-16 utsjekk ved Air National Guard, Tucson, Arizona.

FAKTA

Camp Little Norway har gjenoppstått i Texas!

Under den andre verdenskrig utdannet Norge sine flygere fra Camp Little Norway i Canada. Arven derfra har vært en viktig brikke i Luftforsvarets historie, og har nok satt sitt preg på den yngste forsvarsgrenen. Selv om Camp Little Norway i Canada ble avviklet, har tradisjonen med å utdanne flygere og navigatører i Nord-Amerika fortsatt. Siden 1981 har Norges jagerflygere blitt utdannet ved Sheppard AFB nord i Texas, USA.

I forbindelse med graduasjon av forrige norske kull ved Sheppard, var tiden kommet til å offisielt føre navnetradisjonen videre. Ved en høytidelig seremoni ble det nye "avdelingsflagget" for Camp Little Norway, Sheppard AFB, Texas avduket av generalløytnant (p) Wilhelm Mohr. General Mohr som selv tjenestegjorde om lag et år ved Little Norway i Canada, kunne konstatere at flagget var en replika av det avdelingsflagget som vaiet der under andre verdenskrig. Flagget henger nå på det norske kontoret på Sheppard AFB, og historien lever videre.

De fleste elevene gleder seg til flygingen med det litt mer krevende T-38.

Chair Flying har vært viktig for å pugge de rette prosedyrene. Erlend har etterhvert blitt riktig god i stolen.

Erlend har full kontroll på sin pre-flight sjekk sammen med kaptein Luisi.

Lunsj!

Samhold

Klokka halv elleve er det tid for lunsj, og Emil leder an til Speed Brake kafe. Vi bestiller våre western omeletter "to-go" og tar de med til det norske kontoret. – Det er godt å komme litt ut av flightrommet av og til, forteller Emil. – Hvis vi sitter der og studerer, spiser lunsj eller ikke gjør noe spesielt, blir vi som regel kommandert til et eller annet ærend. Her kan vi i stedet få et avbrekk og en hyggelig prat med Stig eller Lena. Det er betegnende for den uformelle, støttende atmosfæren at det går i fornavn. Forvaltningsoffiser kaptein Lena Kvarving blir glad for besøk.

Emil benytter sjansen til å spørre SNR (alias oblt Stig Sørensen) om det kan være mulig å reise til Norge til sommeren for å delta i et bryllup. – Vi forsøker så godt vi kan å være så fleksible som mulig, understreker Stig. – Så lenge det ikke går ut over utdanningen.

- Vi er stort sett sammen når vi er våken, svarer Emil, når vi spør om samholdet i gruppa. – Unntatt når vi ringer hjem eller er på do da, kommer det kjapt fra Eirik. Det er ikke vanskelig å se at samholdet mellom de fem guttene er godt. De bryr seg om hverandre, og drar lasset sammen. Når Erlend er tilbake fra sin tur, spør de andre hvordan det gikk. – Dette var gøy! svarer han entusiastisk. Det er godt å kunne glede seg over flygingen. Slik har det ikke vært hele tiden, de første tre månedene var det mye slit og lange dager. Nå er det tre uker igjen av T-37 delen av utdanningen og de kommende jagerflygere har blitt fortrolig med flyet. Ikke for det, det gjenstår fremdeles to check-rides (eksamensflyging), og det er ikke mye rom for feil.

I begynnelsen av april skal de lære seg

å fly T-38, et raskere og mer krevende fly. – Fordi det er mye academics i starten, blir det nok like strevsomt som da vi startet i fjor høst, smiler Erlend. Emils løsning er å dyrke de gode stundene; tenke tilbake på den gode solo-turen. Fortelle seg selv at en lærer noe nytt hele tiden og mestrer det! Humor hjelper også. Apropos humor så har vi lovet å gjøre den observante leser oppmerksom på konkurransen "Mustache-March" – bartemåned. På tross av varierende vekstvilkår har alle fem valgt å delta. Også "most in need of a testosterone shot" skal premieres.

Når Erlend er ferdig med de-brief og forberedelser til dagen etter, inviterer han oss hjem på kaffe. De fire gutta som ikke har med livsledsager, bor på brakke inne på basen. De har rom ved siden av hverandre i samme etasje. På hvert av rommene henger en stor plakat, en replika av cockpiten i T-37 Tweet. – Det ble mye chair-flying i begynnelsen, forklarer Erlend og demonstrerer hvordan det skal gjøres. Prosedyrer terpes og stol-piloten tar på de rette knapper og spaker.

Norsk i Texas

– De e ein stor opplevelse for meg, bare å få vera her, sier Emil på sin karakteristiske rogalandsdialekt. – Eg savne litt norsk i blandt, men har i grunnen funne roen her. Ligavel blir det te at det spises meir brunost enn vanlig, og det tas med vakumpakka brød og makrell i tomat frå Norge. Internett

med muligheter for både norsk tv og gratis telefon til gamlelandet hjelper på å gjøre avstanden mindre også. Det har blitt slik at vi tar fri fredag kveld og lørdag hver helg, forteller Erlend. Da hender det at det blir tur til Dallas. Et høydepunkt i metropolen er kanskje besøk på IKEA, der laksesmørbrød og rekesalat går ned på høykant. – Det blir mye spising ute, innrømmes det. I en travel hverdag er det liten tid til kokkelering. Erlend medgir at trening også blir nedprioritert. Man føler hele tiden at man henger etter, og da tar lesing all plass, sier flyeleven.

– På vei ut til flyet føler jeg ofte at jeg kunne ha lest enda mer, vært enda bedre forberedt.

Likevel har alle fem bestått alle eksamener og check-rides så langt. Nå kan det høres ut som at jagerflyutdanning bare er et slit og jag, bestående av lange dager, nervøsitet og hardt arbeid. Men på den andre siden er dette fem gutter som lever drømmen sin. – Jeg har alltid hatt lyst til å fly, forteller Emil. – Interessen har ikke blitt mindre her på Sheppard, legger Erlend til. – Her får vi være del av verdens største luftforsvar, fly masse og treffe andre piloter. Det blir som bensin på motivasjonsbålet! En annen guttedrøm går også i oppfyllelse; Bilen. – Det gjelder å benytte anledningen, dette får vi bare sjansen til en gang i livet, smiler Knut Erik og kikker megetsigende bort på sin Corvette.

Noe for deg?

– Om man kommer inn på utdanningen eller ikke vet man ikke før man har prøvd, slår Emil fast. Noen kom rett inn på flyskolen etter videregående, andre har gått veien om befalsskole og en annen utdanning i Forsvaret. Ørjan gikk flyteknisk utdanning og befalsskole på Kjevik og jobbet som helikoptertekniker på Bardufoss før han tok skrittet inn i cockpiten. Under middagen på en lokal kinarestaurant forteller han om en opplevelse fra Kjevik. – Jeg satt og ventet på sykestua og bladde i et Forsvarets Forum. Der leste jeg en reportasje hvor de fulgte en jagerflyelev en dag. Jeg husker at jeg synes det så veldig flott ut, og jeg la merke til at han hadde en hvit Corvette, ler han før han legger til: Men artikkelen fikk meg til å tenke – at dette har jeg også lyst til! Og nå er han her.

Etter middagen skiller vi lag. Klokken er åtte, og det er på tide å komme seg hjem etter en dag som har vart i over fjorten timer. For flyelevene er dagen ikke helt over. De reiser hjem for å studere sammen og forberede morgendagen. Men, de gjør det med et smil og vissheten om at de lever drømmen!

Vingen – en viktig milepæl for de fleste flygere!

Knut Erik i flight-rommet foran schedule-tavla.

Norges sikkerhetsbehov er ikke best ivare tatt ved å sende våre avdelinger, fly og fartøyer til andre siden av kloden. Det behovet dekkes i det vi innrømmer at vi har noe å verne og legger til rette for et forsvar som står i forhold til vår geografi, våre strategiske omgivelser, og våre internasjonale forpliktelser.

HÆR OG NÅ – OG I

Av Robert Mood

I 1949 gikk vi inn i Nato fordi våre politikere ikke så muligheter for å opprette et forsvar som kunne forsvare Norge på egen hånd. Gjennom 50 år med kald krig og en mobiliserbar hærstyrke på 300 000 soldater mente vi å kunne oppholde de angripende Sovjetiske styrker i inntil et par uker. Dette skulle gi tid for allierte forsterkninger å komme oss til unnsetning; en alliert styrke som sammen med våre egne avdelinger var rustet for å nedkjempe angriperen.

I årene etter den kalde krigen har vi utviklet mobiliseringsforsvaret. Det var designet for engangsbruk. Vi har omstilt Forsvaret til kontinuerlig og innsatsbasert aktivitet. Dagens samlede hær er på under 10 000 kvinner og menn, en størrelse som i seg selv

er helt utilstrekkelig om en større krise eller et angrep skulle ramme Norge. I kvalitet er den imidlertid bedre enn noen gang. Hvilke kapasitet vi har kan beskrives med at hvis vi samler Hæren på et sted, kan vi forsvare deler av Oslo mot et tradisjonelt angrep. Resten av landet er da uten hærstyrker, og alle avdelinger i internasjonale operasjoner er trukket hjem.

La meg være tydelig på at om vi doubler, eller sågar tredobler en fremtidig fleksibel innsatshær, vil Norge fortsatt ha en meget liten hær etter alle andre målestokker enn budsjettene, om de står i balanse. Hvis vi tredobler antall ansatte i Hæren vil vi bli omtrent like store som den danske hæren. Sagt på en annen måte, vi er mer avhengig enn noen gang av å få hjelp om krisen skulle oppstå. En debatt om sikkerhetspolitikk og hvilket forsvar – hvilken hær – Norge trenger,

må starte med utgangspunkt i hva vi faktisk har.

Vi har altså et forsvar, og en hær som er utilstrekkelig etter alle målestokker med unntak av kvalitet, sammen med evne til å holde seg innenfor de budsjetter som tildeles. Ut fra den erkjennelsen blir det veldig tydelig at vi er helt avhengig av at potensielle konflikter finner sin løsning politisk, før det blir behov for militær makt. Et sterkt og handlekraftig FN, og fremfor alt et relevant Nato, er altså viktigere for Norge i dag enn under den kalde krigen. I forlengelse av dette følger, minst like viktig, at å delta sammen med våre allierte venner i operasjoner utenlands, der Natos frontlinje går i dag, er en helt nødvendig investering i nasjonal operativ evne. Det håper jeg vi nå kan slå fast.

Personell, og evne til integrerte operasjoner, fremstår som de aller største utford-

FREM'TIDEN

ringene i årene som kommer. “You fight as you train”; den uhyggelige magesfølelsen som mange avdelingssjefer gjennom historien har opplevd når de står midt oppe i en kamp-situasjon, og opplever at avdelingen ikke fungerer, vil fortsatt være den beste rettesnor for utdanning, trening og øvelser. Kompetent personell og erfaring i avdelingene vil være den beste investering for å lykkes i operasjoner – fremfor teknologi.

Moderne høyteknologi kan nok gi oss overtaket i konvensjonelle angrepsoperasjoner, men når vi skal inn og gjøre en jobb på bakken, blant sivile og et utall aktører i fremmede kulturer, er vårt personell den avgjørende faktor. Strategisk suksess eller fiasko i stabiliseringsoperasjoner avgjøres av vår evne til tverrkulturell kommunikasjon – i utvidet betydning; i kombinasjon med målrettet og kontrollert bruk av makt når det

kreves. Evne til å rekruttere og trene våre dyktige kvinner og menn, som del av et team – etisk bevisste, selvstendige og fleksible – vil være en forutsetning. Den neste forutsetningen er å legge til rette for effektiv samtrening og god familiestøtte i samarbeid med lokalsamfunnet. Den tredje sentrale forutsetningen er tilstrekkelig antall avdelinger og soldater av alle grader, i forhold til pågående operasjoner. Personell og kompetanse blir altså en avgjørende faktor for strategisk suksess.

Integrerte operasjoner handler om at militær maktbruk – isolert sett – skaper flere problemer enn den løser, med mindre operasjonen føres frem til total og betingelsesløs kapitulasjon eller bruken av militær makt planlegges og gjennomføres som ett av flere element satt inn i en politisk kontekst. Evnen til å se forbi kamphandlingene, før operasjon-

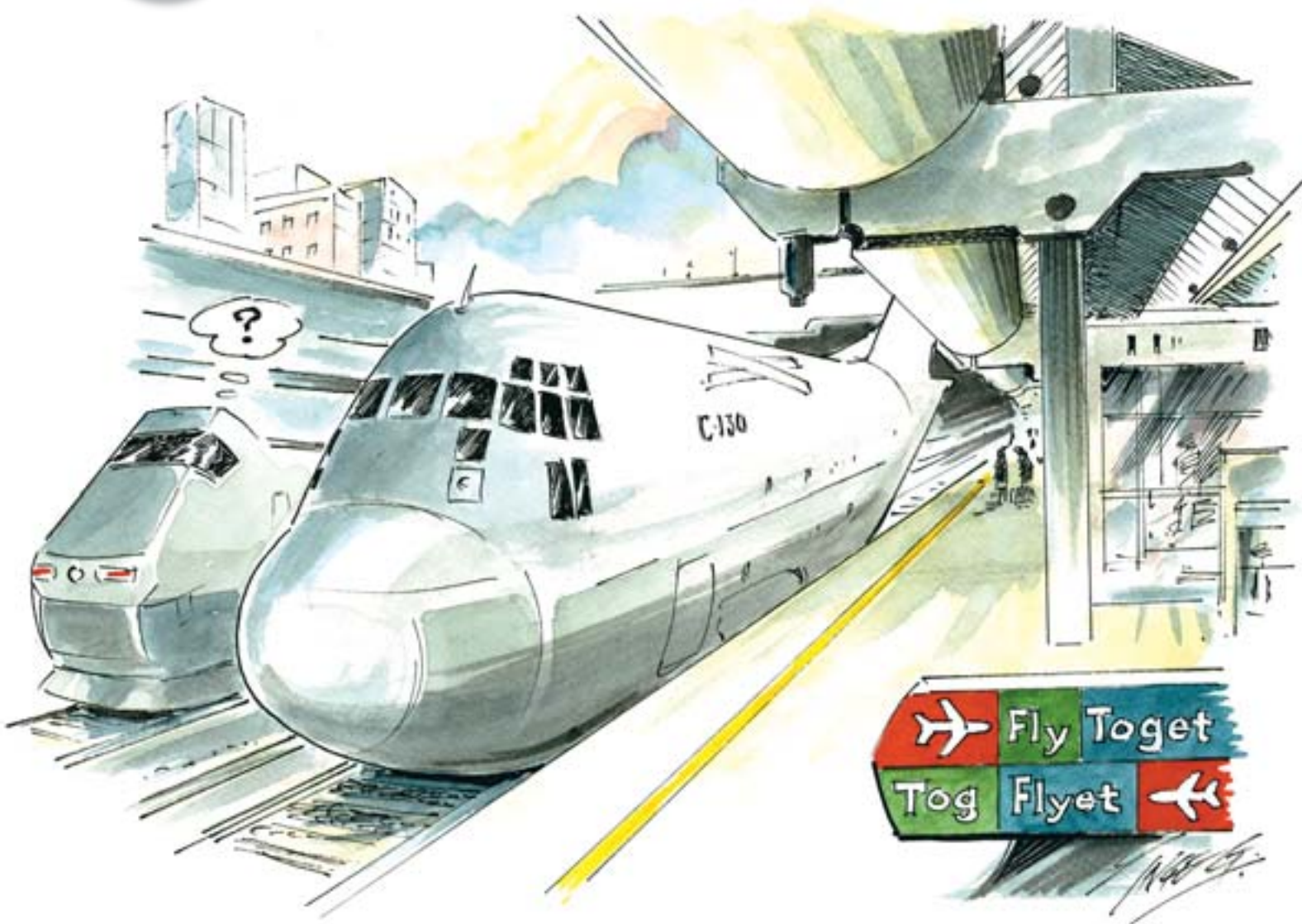
ene starter, og sikte mot best mulig utgangspunkt for stabilisering er kritisk for å unngå år med lavintensitets kamphandlinger og negativ utvikling. Økonomiske, juridiske, diplomatiske og administrative virkemidler må klargjøres før operasjonene starter. Samordning må skje straks kamphandlingene er over, under en sivil autoritet med ressurser og myndighet til å koordinere alle aktiviteter. Vi trenger å utvikle mekanismer og kapasiteter for denne tilnærming. Dette er mangelvare.

Tar vi utgangspunkt i de uttalte politiske ambisjoner, forteller regnestykkene oss at vi ideelt sett bør ha en hær bestående av to stående brigader. Strukturen bør ha minimum fem stående manøverbataljoner, samt taktisk støtte og forsyning tilpasset både strukturen og kontinuerlige styrkebidrag på to forskjellige steder. En slik struktur ville gi strukturelt grunnlag for å ivareta våre sikkerhetspolitiske ambisjoner med akseptabel personellslitasje, samtidig som vi også vedlikeholder og legger til rette for å videreutvikle brigadekompetansen; vårt minstemål.

Denne regjering er visjonær i sitt syn på Nordområdene. Visjonen bør også omfatte en avklaring på hvilket forsvar og hvilken forsvarsstruktur vi skal ha i Nord-Norge. Våre ansatte har opplevd mange år med seigpining i form av nedbygging litt etter litt. De fortjener så mye mer; vis meg den arbeidsgiver som kan fortelle om et personellkorps som vårt, preget av stå-på-vilje og endeløs lojalitet. Siden år 2000 har vi lagt ned en rekke leire i Sør-Norge og etablert et av Europas mest moderne treningssentre i Østerdal Garnison.

I Nord-Norge sliter vi fortsatt med gamle, dårlig vedlikeholdte kaserner, boliger og undervisnings-anlegg i mange leire. Vår utfordring til politikerne er derfor: Sats på Nord-Norge ved å gi oss midler til å renovere og fylle opp alle de leirene som allerede er der, eller midler til å investere langsiktig i personellet og deres familier ved å etablere moderne infrastruktur på færre steder. Det vil dessuten samtidig bidra til bedre kompetanseutveksling og gi avklaring for lokalsamfunnet slik at skoler, barnehager, buss- og flyruter får forutsigbart befolkningsgrunnlag.

Den senere tids politiske signaler gir grunn til forsiktig optimisme. Men det aller viktigste gjenstår; et langsiktig budsjett som står i forhold til de oppdrag, de ambisjoner, de belastninger, de opplevelser, den utvikling, de trusler, de fjell, det havområdet, de by- og bygdesamfunn, de gamle, de unge, Hæren skal forholde seg til. Det koster meg lite å beskrive Hæren med tre ord fra Heimevernet, verner, vokter, virker – i dag. Det koster meg mye mer å forholde meg til den realitet vi har foran oss.

Gjenkjøpsavtale – eller gjenbruksavtale?

Kjøp av nye Herculesmaskiner, og nødvendigheten av gode gjenkjøpsavtaler er vel og bra, men Offisersbladet tør tenke litt lenger. Hva med ideen som kanskje er mer fornuftig med tanke på miljø – nemlig gjenbruk! La NSB overta transportflyene, og vips, med litt ombygging, har de spart millioner i nyinvesteringer til flytog. Dessuten er det jo dette som virkelig ville fortjent betegnelsen flytog! Med en kjent cockpit, uten fare for at vingene faller av, kunne kanskje noen av pilotene på 335 skvadron fått noe å drive med frem til nye fly er på plass?

Våre tilårskomne Hercules C-130 transportfly har i det siste, naturlig nok, blitt gjenstand for en høyst nødvendig debatt om hvor lenge vi skal holde disse arbeidshestene på pinebenken. Fire av flyene er nå i Canada for å få nye vinger på de gamle kroppene, og slikt koster jo noen hundre millioner. Med nye vinger skulle alt bli så meget bedre. Men allerede før de kommer tilbake, er det nedsatt et utvalg som skal vurdere et hastekjøp av en nyere type Hercules.

Airbus konsernet har på nytt tilbudt Norge sine A-400 M, samt garantert drift på våre Hercules frem til levering av de nye flyene. Det amerikanske Boeing har tilbudt sine C-17, maskiner som Danmark og Sverige nå også vurderer. Spørsmålet må være hvorfor vi ikke kan vente til helt utviklede transportfly kan leveres, nå som et hundretalls millioner allerede er betalt for å gi våre Herculesmaskiner nye vinger. Etter en slik millioninvestering, burde de vel klare ett eller to år til i drift? La gutta på 335 skvadron få det nyeste og beste transportflyet på markedet, for det har de virkelig fortjent. De har i en årrekke gjort og gjør en fantastisk jobb, ikke bare for Forsvaret, men for hele samfunnet!

NFF grunnlagt 1963

NFF Norsk Flytteforbund

AA Flyttetjenester AS

Vestby Østre, 2420 Trysil
Tel 62455300
Faks 62455301
flytte@aaflytt.no

Kaarvands Transport

Brøttemsvæien 147,
7072 Heimdal
Tel 72889500
Faks 72889501
post@kaarvands.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21,
4007 Stavanger
Tel 51530475
Faks 51524907
stavanger.flyttebyra@c2i.net

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12,
0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41,
6018 Ålesund
Tel 70143070
Faks 70155007
post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B,
7075 Tiller,
Tel 72900900
Faks 72900939
flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8,
9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
firmapost@hasselberg.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7,
1617 Fredrikstad
Tel 69392000
Faks 69397340
firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

Wergeland AS

Hjortlandsveien 1,
5134 Flaktveit
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Kongstein & Sønn AS

Thranesgt 2,
3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033,
4606 Kristiansand,
Tel 38044111
Faks 38044315
post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Zachariassen

Transport&Flytteservice as

Straumfjellsvn 9,
5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21,
0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
visergut@kvk.no
www.kvk.no

**FLYTTHING ER EN TILLITSSAK
– SE ETTER NFF LOGOEN**

NFF Norsk Flytteforbund
– Når kvalitet og service teller

www.flytteforbund.no • nff@flytteforbund.no • Postboks 13 Hovseter, 0705 Oslo

B Returadresse:
Offisersbladet
Karl Johansgate 12J
0105 OSLO

B-Economique
NORGE

Hvor godt kjenner du til avtalen BFO har med NetCom?

Trådløs Familie

- **Lønnsomt** – ring hverandre når og hvor som helst i Norge, uten at det koster noe
- **Gir trygghet** – ring hjem selv om kontantkortet har gått tomt
- **Enkelt** – én felles faktura for alle familiens abonnementer
- **Fleksibelt** – velg det mobilabonnementet som passer det enkelte familiemedlem

Nå kan du kombinere avtalen med NetCom Trådløs Familie!

Ring og send SMS til familiemedlemmene i hele Norge uten at det koster noe. En NetCom Trådløs Familie kan ha inntil 6 medlemmer. Alle NetCom Trådløs Familie medlemmene kan benytte seg av BFO sin avtale med NetCom.

Årlig rabatt

Som medlem i BFO får du en årlig rabatt som fordeles med månedlige trekk på fakturaen. Hvis du velger å binde deg for 12 måneder kan du i tillegg velge mellom en rabattert telefon eller fri ringetid. Med fri ringetid får du årlig fradrag på telefonregningen. Se følgende tilbud:

YoungTalk

Månedssavgift	0,-*
Minuttpris	1,49
SMS	0,69
MMS	1,99

• Inkluderer 30 SMS per måned
• Inkluderer 10 MMS per måned
• Betal 200,- per mnd* og ring for hele beløpet
Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,69

NetCom YoungTalk

kr 270,- i årlig rabatt
– for deg som ønsker kontroll.

SmartTalk

Månedssavgift	0,-
Minuttpris	0,59
SMS	0,59
MMS	1,99

• Abonnementet forutsetter eFaktura
Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr. 0,69.

NetCom SmartTalk

kr 200,- i årlig rabatt
– for deg som ønsker lav ringepris
og ikke trenger ny telefon.

ActiveTalk

Månedssavgift	129,-
Minuttpris	0,89
SMS	0,69
MMS	1,99

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr. 0,59.

NetCom ActiveTalk

kr 540,- i årlig rabatt
– for deg som ringer mye.

For flere tilbud og bestilling
gå inn på bfo.netcom.no
eller ring 984 49 900.
– gjelder også deg som allerede
er NetCom kunde.

